

OBIECTIVE STRATEGICE

AUTORITATEA DE
SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

2023-2025

CUPRINS

I.	INTRODUCERE	3
II.	OBIECTIVE STRATEGICE ȘI PRIORITĂȚI ALE ASF PENTRU PERIOADA 2023-2025.....	5
	<i>Asigurarea sustenabilității și rezilienței piețelor financiare nebancaire</i>	<i>6</i>
	<i>Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebancaire</i>	<i>8</i>
	<i>Actualizarea cadrului de reglementare</i>	<i>9</i>
	<i>Consolidarea funcțiilor de supraveghere prudentială și a conduitei.....</i>	<i>11</i>
	<i>Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale.....</i>	<i>12</i>
III.	PROGRAMUL DE ACTIVITĂȚI AL ASF PENTRU ANUL 2023. PRIORITĂȚI ȘI DEZIDERATE.	15
	<i>Priorități transversale (intersectoriale)</i>	<i>16</i>
	1. <i>Sustenabilitatea și reziliența piețelor financiare nebancaire.....</i>	<i>16</i>
	➤ <i>Integrarea principiilor finanțării durabile</i>	<i>16</i>
	➤ <i>Digitalizarea și inovația financiară.....</i>	<i>19</i>
	2. <i>Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebancaire</i>	<i>22</i>
	➤ <i>Educația financiară</i>	<i>22</i>
	➤ <i>Protecția consumatorilor</i>	<i>24</i>
	3. <i>Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale.....</i>	<i>26</i>
	<i>Priorități sectoriale.....</i>	<i>28</i>
	4. <i>Actualizarea cadrului de reglementare</i>	<i>28</i>
	➤ <i>Sectorul Instrumente și Investiții Financiare</i>	<i>30</i>
	➤ <i>Sectorul Asigurări-Reasigurări</i>	<i>32</i>
	<i>Sectorul Sistemului de Pensii Private</i>	<i>33</i>
	5. <i>Consolidarea funcțiilor de supraveghere prudentială și a conduitei</i>	<i>34</i>
	➤ <i>Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare</i>	<i>36</i>
	➤ <i>Sectorul Asigurări – Reasigurări</i>	<i>39</i>
	➤ <i>Sectorul Sistemului de Pensii Private</i>	<i>40</i>
IV.	CONCLUZII	42

I. INTRODUCERE

Autoritatea de Supraveghere Financiară actualizează periodic documentele cu componentă strategică definindu-și, complementar obiectivelor cu caracter permanent ce decurg din exercitarea atribuțiilor și competențelor legale, prioritățile pe termen scurt și mediu. Astfel, pentru a răspunde noilor provocări în această perioadă de profunde schimbări și ajustări economice și tehnologice, în baza unei analize prospective a riscurilor și a incertitudinilor în evoluție, dar și în considerarea liniilor de acțiune și strategiilor stabilite la nivel național și european, Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) și-a definit obiectivele care urmează să guverneze acțiunile și proiectele în perioada 2023–2025 și, respectiv, prioritățile pentru programul de activități aferent anului 2023.

Este important să subliniem că în această perioadă în care intersectarea surselor de risc oferă un mediu de piață extrem de fragil, conjugarea eforturilor autorităților de supraveghere și a entităților care activează în cadrul pieței financiare în asigurarea integrității și menținerea stabilității piețelor este esențială.

Totodată, având în vedere modificările structurale care pot fi generate de tehnologiile emergente și ținând seama de necesitatea integrării riscurilor de sustenabilitate, demersurile sectorului financiar nebancaar pentru a oferi în continuare servicii competitive și, totodată, pentru a fi suficient de reziliente la șocurile care ar putea surveni, sunt deosebit de importante.

În fața acestor provocări, trebuie să fim conștienți de noul mediu concurențial declanșat, de necesitatea adaptării și evoluției permanente pentru a satisface nevoile de finanțare a companiilor, în special a IMM-urilor și a start-up-urilor de inovație tehnologică, și totodată, de apetitul investitorilor pentru produse financiare durabile. Acestea sunt elemente de bază pentru asigurarea rezilienței de-a lungul ciclurilor economice și constituie un nou orizont obligatoriu pentru asigurarea continuității și competitivității pieței financiare nebancaare.

Pentru perioada 2023–2025, prioritățile autorității cu privire la sustenabilitatea și reziliența piețelor reglementate și supravegheate, consolidarea stabilității financiare și a încrederii în piețele și produsele financiare nebancaare, cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere, actualizarea cadrului de reglementare, precum și consolidarea funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei, rămân în continuare în centrul activităților și demersurilor întreprinse la nivelul ASF.

Prin urmare, Autoritatea de Supraveghere Financiară va continua demersurile anterioare de a răspunde adecvat provocărilor legate de riscurile emergente și de a dispune măsurile optime menite să asigure stabilitate și încredere în rândul piețelor financiare.

Schimbarea de paradigmă în ceea ce privește finanțele tradiționale face ca autoritatea să își adapteze cadrele existente de reglementare și supraveghere, astfel încât să consolideze funcțiile existente și să le adapteze noilor cerințe și tipuri de servicii și produse financiare.

Întrucât perioada 2023–2025 este una de reșezare a principiilor tradiționale cunoscute în domeniul financiar, în vederea integrării noilor concepte privind finanțele digitale și finanțele verzi, obiectivele strategice multianuale, precum și programul de activități pentru anul 2023, sunt impactate de următoarele linii de acțiune, care stau la baza tuturor activităților și demersurilor autorității:

- ✦ integrarea principiilor finanțării sustenabile în toate domeniile de activitate;
- ✦ sprijinirea entităților reglementate în cadrul procesului de transformare digitală;
- ✦ îmbunătățirea calității și eficienței actului de supraveghere;
- ✦ asigurarea conformității cadrului de reglementare cu normele europene;
- ✦ întărirea rezilienței și asigurarea stabilității financiare prin promovarea măsurilor de atenuare a riscurilor;
- ✦ sprijinirea eforturilor interinstituționale de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE);
- ✦ asigurarea unei bune guvernante și a unui management agil și eficient al resurselor interne ale autorității;
- ✦ intensificarea colaborării cu autoritățile europene de supraveghere, precum și cu entitățile din domeniul financiar-bancar, dar și cu cele din mediul academic, inclusiv prin programe de colaborare sau inițiere de proiecte comune în parteneriat, în vederea asigurării unei bune tranziții către o economie verde și finanțare sustenabilă.

În acest context, pentru programul de activități aferent anului 2023, au fost identificate obiective și priorități ce vor fi abordate de-a lungul priorităților transversale (intersectoriale) și priorități specifice pentru fiecare din cele trei sectoare de supraveghere financiară din aria de competență a ASF.

Totodată, în planificarea activităților pentru anul 2023, avem în vedere acțiuni și proiecte menite să asigure consolidarea capacității instituționale, respectiv reziliența și adaptabilitatea funcțiilor de reglementare, autorizare, supraveghere și control conform noilor evoluții.

Astfel, prezentul document conține atât obiectivele strategice și prioritățile pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară le are în vedere pentru perioada 2023-2025, cât și activitățile și proiectele punctuale pentru anul 2023, prezentate într-o manieră unitară și convergentă.

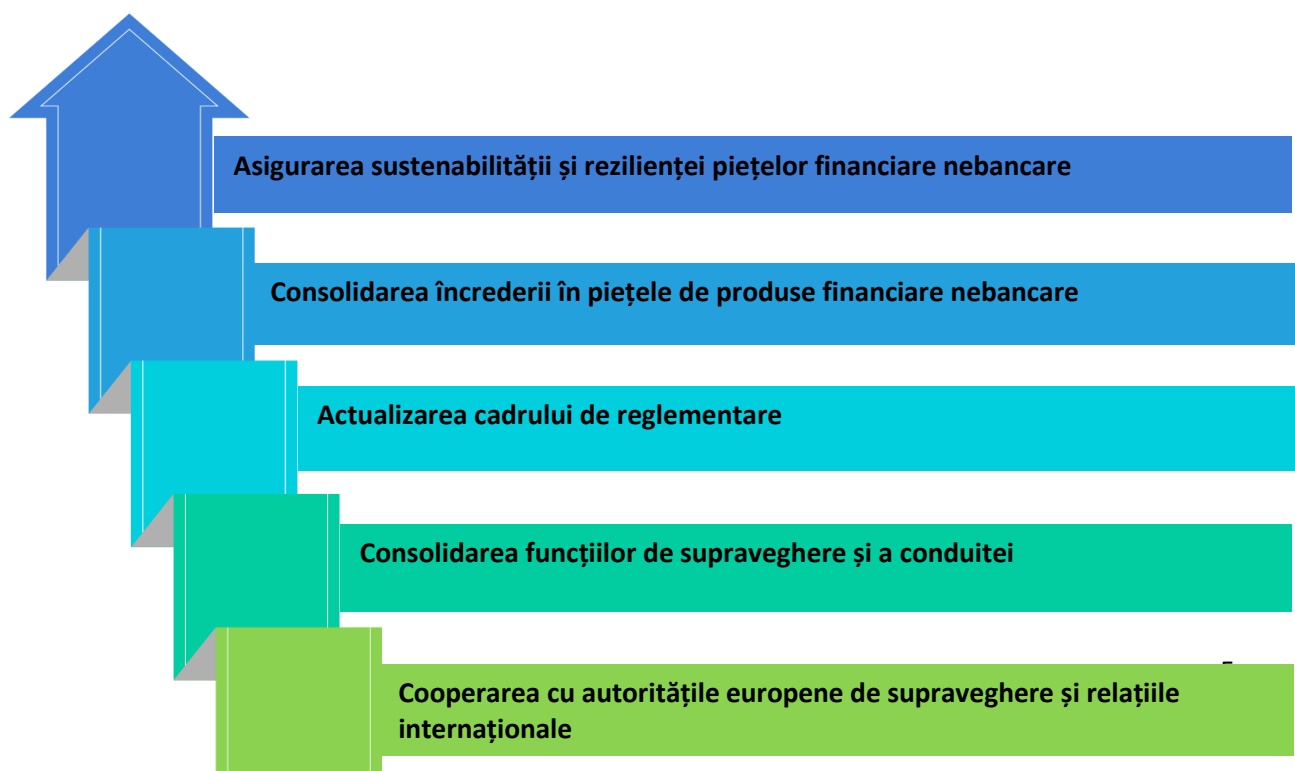

II. OBIECTIVE STRATEGICE ȘI PRIORITĂȚI ALE ASF PENTRU PERIOADA 2023-2025

Obiectivele generale ale autorității au un caracter permanent, fiind centrate în jurul atribuțiilor și competențelor conferite de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare și se află în directă corelație cu atribuțiile de reglementare, autorizare, supraveghere și control ale entităților care activează în cadrul celor trei sectoare financiare: sectorul instrumente și investiții financiare (piața de capital), sectorul asigurări-reasigurări și sectorul sistemului pensiilor private.

Pentru contextualizarea acestor obiective cu caracter permanent, strategia multianuală a autorității este actualizată periodic. Pentru perioada 2023–2025, revizuirea obiectivelor strategice are ca scop integrarea evoluțiilor care sunt înregistrate la nivelul piețelor supravegheate, precum și asigurarea corelației cu strategiile și obiectivele autorităților europene de supraveghere la care ASF este membră, respectiv Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) și Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA). Totodată, în schițarea liniilor directoare pe care activitatea ASF le urmărește, au fost luate în considerare recomandările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) incluse în strategia pieței de capital, precum și cele ale Comitetului Național pentru Supraveghere Macroprudențială (CNSM), care au rolul de a susține și dezvolta cercetarea în domeniul financiar-bancar, încheierea de parteneriate cu mediul academic și cel de afaceri, precum și de a valorifica oportunitățile de dezvoltare a piețelor financiare.

Astfel, în îndeplinirea mandatului și a obiectivelor autorității și luând în considerare schimbările fundamentale din cadrul piețelor financiare europene, care sunt determinate de importanța tot mai mare acordate sustenabilității financiare și de accelerarea inovației și a procesului de digitalizare, pentru perioada 2023–2025, ASF are în vedere următoarele obiective strategice:

Asigurarea sustenabilității și rezilienței piețelor financiare nebancale

Mentținerea stabilității financiare a piețelor financiare nebancale și gestionarea eficientă a riscurilor reprezintă punctele de interes centrale ale activităților ASF, din care derivă numeroase obiective specifice și activități punctuale, de natură a contribui la îndeplinirea acestora.

Având în vedere importanța și implicațiile acestui obiectiv general, putem afirma că toate activitățile întreprinse la nivelul autorității conduc la îndeplinirea acestuia. Obiectivele specifice și activitățile desfășurate, precum și proiectele întreprinse atât la nivel sectorial, cât și transversal, la nivelul întregii autorități, urmăresc buna funcționare și stabilitatea întregului sistem financiar nebancale.

Integritatea și încrederea în piețele financiare nebancale din România sunt condiții prealabile pentru a facilita accesul la finanțare pentru întreprinderi și pentru a permite investitorilor să activeze în siguranță pe piețele financiare și să acționeze în cunoștință de cauză având acces la informații, într-un mediu transparent și sigur.

În contextul unor evidente schimbări ale ecosistemului piețelor financiare nebancale tradiționale ca urmare a integrării principiilor finanțării sustenabile/durabile, a dezvoltării tehnologiilor și inovațiilor financiare, precum și a incertitudinilor privind condițiile economice viitoare, asigurarea stabilității financiare capătă un rol și mai important în cadrul activităților autorității. Expunerea la riscurile privind integrarea factorilor de mediu, sociali și de guvernare (riscurile ESG), precum și reziliența operațională a infrastructurilor și sistemelor operatorilor și entităților supravegheate, se adaugă riscurilor actuale generate de contextul macroeconomic și geopolitic și generează noi provocări legate de supravegherea celor trei piețe financiare nebancale.

Strategia ASF abordează tranziția verde în paralel cu procesele de transformare din domeniul digital, în sensul în care soluțiile digitale vor face piețele financiare nebancale să fie mai eficiente și mai puțin consumatoare de resurse, contribuind în același timp la reducerea amprente de carbon și la utilizarea responsabilă a resurselor de mediu. În acest sens, ASF va pune în aplicare această strategie pas cu pas în următorii ani prin derularea activităților specifice, concentrându-se pe prioritățile strategice naționale și ținând seama în același timp de evoluțiile piețelor financiare europene și de riscurile emergente. Continuăm astfel alocarea unor resurse importante către îndeplinirea obiectivului privind **tranziția verde** prin elaborarea de analize, studii și ghiduri pentru **integrarea factorilor de sustenabilitate** în sistemul financiar nebancale, dar și prin monitorizarea legislației europene în domeniu, în vederea elaborării proiectelor de acte normative pentru alinierea legislației naționale.

Digitalizarea și inovația financiară influențează modelele de afaceri, produsele, serviciile și canalele de distribuție și aduc cu sine, pe lângă beneficii și eficientizarea unor procese, și o expunere crescută a sistemului financiar la riscurile cibernetice. În acest context, ASF va acorda o atenție deosebită rezilienței operaționale și amenințărilor legate de riscurile cibernetice în cadrul supravegherii participanților pe piețele financiare, riscuri care au o deosebită importanță în cadrul sectorului financiar, dar și pentru economie, în ansamblu. În contextul pregătirilor pentru implementarea noului

cadru legislativ european privind reziliența operațională digitală¹, ASF va continua să monitorizeze, dar și să sprijine inovarea, urmărind, în același timp, cu atenție, noile riscuri cibernetice care apar, precum și modul în care sunt deserviți consumatorii de produse financiare.

Astfel, scopul principal vizat este acela de a identifica un echilibru între oferirea de sprijin pentru dezvoltarea activităților și serviciilor financiare digitale și asigurarea stabilității și integrității piețelor supravegheate. Totodată, pentru dezvoltarea infrastructurii pieței de instrumente și investiții financiare, ASF va continua demersurile întreprinse în cadrul proiectului inițiat de Bursa de Valori București pentru sprijinirea înființării unei contrapărți centrale (CCP) naționale, alături de celelalte autorități naționale și europene implicate în acest demers, scopul final urmărit fiind acela de consolidare a încrederii investitorilor și de creștere a lichidității în cadrul pieței de capital autohtone.

Ținând seama de eforturile identificării celor mai bune soluții pentru monitorizarea și supravegherea transformării digitale cuprinse în ***pachetul legislativ european privind finanțele digitale***, este deosebit de importantă pregătirea implementării atât la nivelul entităților, cât și la nivelul autorității. Odată cu sfera responsabilităților semnificativ crescute, pentru implementarea și respectarea noului cadru legislativ și, respectiv, pentru asigurarea stabilității și rezilienței piețelor financiare care intră în aria de competență a autorității, avem în vedere alocarea unor resurse suplimentare pentru dezvoltarea instrumentelor de supraveghere, în acest scop urmând a fi identificate cu prioritate proiectele cu finanțare europeană care pot sprijini întărirea capacității instituționale.

În acest sens, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune să crească gradul de modernizare organizațională, prin dezvoltarea de noi instrumente de analiză și prin consolidarea demersurilor de digitalizare a proceselor - atât în plan intern, cât și la nivel de interacțiune cu entitățile reglementate și supravegheate, prin crearea unor interfețe mult mai moderne, scalabile, securizate, care să ofere entităților o interfață unică pentru transmiterea raportărilor către autoritate, precum și un sistem de gestiune a elementelor pe care fiecare le încarcă în sistem.

Totodată, pentru îndeplinirea obiectivelor sale, ASF a identificat nevoia de îmbunătățire a procedurilor IT la nivelul autorității, dar și a metodologiei folosite pentru dezvoltarea de aplicații software și în conducerea proiectelor și în cadrul derulării acestora, pentru o funcție IT solidă și modernă, conform standardelor pieței.

Tehnologia informației în activitatea piețelor financiare nebancale reprezintă unul din elementele esențiale pentru dezvoltarea piețelor financiare nebancale, iar importanța acesteia va continua să crească în perioada 2023-2025. Scopul este acela de a oferi informații corecte și complete tuturor părților interesate, permițându-le să ia decizii bazate pe informații la zi și să acționeze în deplină cunoaștere a contextului și riscurilor asociate.

¹ Noul cadru legislativ integrat la nivel European instituit prin Regulamentul DORA cuprinde armonizarea la nivel european a prevederilor reglementărilor cu privire la reziliența operațională, ca urmare a abordărilor diferite a riscurilor TIC în cadrul statelor membre. DORA impune o serie de cerințe specifice pentru: managementul riscurilor TIC, raportarea incidentelor majore legate de TIC, testarea rezilienței operaționale digitale, schimbul de informații, crearea unui cadru de supraveghere a furnizorilor critici terți de servicii prin detalierea condițiilor minime cuprinse în acordurile contractuale, șamd.

Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebancaire

Necesitatea unei planificări financiare pe termen lung, coroborată cu inovațiile financiare și tehnologice, creează noi nevoi și noi modalități de participare a investitorilor la piețele financiare nebancaire. În timp ce aceste tendințe tehnologice dau naștere unor noi riscuri pentru consumatori, noile tipuri de servicii financiare și canale de distribuție prezintă, de asemenea, o serie de noi provocări pentru autoritate. Prin urmare, **consolidarea protecției investitorilor de retail și a consumatorilor de servicii financiare nebancaire**, reprezintă, de asemenea, o prioritate strategică esențială pentru ASF.

Subliniind încă o dată contextul actual, în care economia globală și implicit cea națională traversează o perioadă ce aduce în prim-plan o serie de vulnerabilități ale sistemului financiar și provocări la adresa stabilității acestuia, integritatea și încrederea în piețele financiare reglementate și supravegheate de ASF reprezintă condiții intrinseci pentru a facilita accesul la finanțare pentru întreprinderi și pentru a permite investitorilor să participe în siguranță pe piețele financiare.

În această conjunctură economică, ținând seama și de avertismentele autorităților europene și organismelor internaționale, ne aflăm, cel mai probabil, la debutul unei crize extrem de complexe care însumează și intervine în aceeași perioadă, pe lângă creșterea galopantă a inflației, un cumul de crize manifestate în plan economic, social și geopolitic (criza energetică, criza alimentară, criza de încredere, criza demografică etc). În fața acestor noi provocări, generate de oportunitățile de dezvoltare în noile domenii legate de digitalizarea sectorului financiar și politicile de finanțare durabilă, Autoritatea conștientizează forța competitivă declanșată de necesitatea adaptării și evoluției permanente pentru a satisface nevoile consumatorilor de produse financiare nebancaire, acestea fiind elemente esențiale pentru asigurarea rezilienței atât de-a lungul ciclurilor economice, cât și în privința perioadei următoare. Angajamentul ASF este de a contribui la consolidarea încrederii în piețele și produsele financiare nebancaire, prin menținerea unui efort conjugat al autorității, alături de celelalte autorități din domeniul financiar, dar și alături de sectorul privat, pentru promovarea unor principii corecte și sănătoase în cadrul piețelor financiare nebancaire.

În acest scop, Autoritatea de Supraveghere Financiară utilizează și va utiliza, în continuare, toate instrumentele care îi sunt conferite prin lege pentru a asigura dezvoltarea piețelor financiare într-un climat transparent, corect și eficient, benefic consumatorilor de produse financiare nebancaire.

Continuăm de asemenea monitorizarea și analizarea tendințelor și riscurilor piețelor financiare nebancaire, evaluarea indicatorilor specifici și a evoluțiilor înregistrate la nivelul celor trei piețe supravegheate și publicarea, precum în anii precedenți, a rapoartelor de analiză elaborate la nivelul autorității: Rapoarte semestriale privind stabilitatea piețelor financiare nebancaire, Rapoarte trimestriale de evoluție a pieței asigurărilor, a pieței de capital și a pieței pensiilor private, precum și alte rapoarte lunare, săptămânale și zilnice.

Nu în ultimul rând, pe lângă diseminarea unor indicatori, date statistice și informații cu privire la cele mai recente demersuri inițiate la nivelul piețelor financiare, autorităților și instituțiilor financiare internaționale cuprinse în aceste rapoarte, o serie de alte analize interne, incluzând tablouri

trimestriale ale riscurilor specifice piețelor financiare sunt elaborate ca instrumente adiționale în procesul de monitorizare și supraveghere a celor trei piețe financiare nebancale.

Actualizarea cadrului de reglementare

În contextul european efervescent și în plină evoluție, **actualizarea cadrului de reglementare național** reprezintă o preocupare constantă, toate demersurile întreprinse de către ASF în acest sens fiind de natură a armoniza legislația primară și secundară aferentă piețelor financiare nebancale cu noile direcții în materie de reglementare trasate la nivel european.

Astfel, noile proiecte de reglementări europene au în vedere stabilirea unor criterii și condiții clare, în ceea ce privește autorizarea noilor modele de afaceri apărute ca urmare a proceselor de digitalizare și a inovațiilor tehnologice, precum și statuarea regulilor de funcționare ale acestora în vederea îndeplinirii atribuțiilor de supraveghere ale autorității, într-o manieră cât mai eficientă și benefică pentru piețele financiare nebancale.

Pentru perioada 2023–2025, sunt planificate modificări și completări ale cadrului legislativ în vigoare atât la nivelul legislației primare, ca urmare a adoptării de noi directive sau ca urmare a modificării și completării celor existente, cât și la nivelul legislației secundare. Principalele domenii vizate de modificările legislative sunt legate în primul rând de evoluțiile privind pachetele dedicate finanțelor sustenabile, finanțelor digitale, prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, dar și *pachetul de compensare*, care își propune să facă serviciile de compensare ale UE mai atractive și mai rezistente, sprijinind autonomia UE și menținând stabilitatea financiară, și *pachetul de listare*, care își propune reducerea poverii administrative pentru companii, în special pentru IMM-uri, astfel încât să aibă acces facil la finanțare prin listarea pe o piață reglementată. De asemenea, pe parcursul procesului de aderare la OCDE, ținând seama de rezultatul procesului de evaluare și de recomandările formulate, vor fi efectuate completări și modificări ale actelor normative pentru asigurarea deplinei conformități cu instrumentele juridice, practicile și acordurile OCDE.

Prin abordarea proactivă în materie de reglementare în sensul actualizării legislației naționale pentru asigurarea armonizării cu cadrul de reglementare european instituit, dar și pentru sprijinirea entităților reglementate în vederea implementării acestuia, ne propunem constituirea unor structuri matriceale de lucru care vizează analiza și implementarea noilor cerințe cu privire la finanțele digitale și inovația financiară, reziliența operațională digitală, finanțele sustenabile.

În vederea atingerii acestui obiectiv general, ASF va proceda la implementarea noilor reglementări cuprinse în pachetul de măsuri privind finanțele digitale adoptat de Comisia Europeană, care stabilește cele patru priorități-cheie la nivel european, și anume:

- eliminarea fragmentării în cadrul pieței unice digitale;
- adaptarea cadrului de reglementare al UE pentru a facilita inovarea digitală;
- promovarea inovării bazate pe date;
- abordarea provocărilor și a riscurilor legate de transformarea digitală.

Implementarea pachetului legislativ european privind finanțele digitale implică, pe lângă avantajele competitive și oportunitățile pe care le poate genera, și analizarea atentă atât la nivelul ASF, cât și la nivelul entităților reglementate a riscurilor care pot fi generate de aceste transformări digitale. Într-o primă etapă, atenția ASF se va concentra asupra procesului de reglementare complementar cadrului european cu aplicare directă pentru definirea opțiunilor naționale.

Cu referire la proiectul european privind Uniunea Piețelor de Capital (CMU), Comisia Europeană (COM) a adoptat și publicat la data de 7 decembrie 2022 un nou pachet de măsuri pentru dezvoltarea în continuare a pieței de capital europene. Conform acțiunilor prevăzute în Plan, două dintre domenii sunt aplicabile operațiunilor de compensare și, respectiv, listării emitenților.

Pachetul de compensare își propune să facă serviciile de compensare ale UE mai atractive și mai rezistente, sprijinind autonomia strategică deschisă a UE și menținând stabilitatea financiară și cuprinde;

- ✓ un regulament de modificare a *Regulamentului privind infrastructura pieței europene* (Regulamentul (EU) 648/2012 - EMIR), a *Regulamentului privind cerințele de capital* (Regulamentul (EU) 575/2013 CRR) și a *Regulamentului privind fondurile pieței monetare* (Regulamentul (EU) 2017/1131- MMF);
- ✓ o directivă de modificare a *Directivei privind cerințele de capital* (Directiva 2013/36/EU - CRD), a *Directivei privind firmele de investiții* (Directiva (EU) 2019/2034 - IFD) și a *Directivei privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare* (Directiva 2009/65/EU - OPCVM).

Pachetul de listare își propune reducerea poverii administrative pentru companii, în special pentru IMM-uri, astfel încât să beneficieze de un acces facil la finanțare prin listarea pe o piață reglementată:

- ✓ un regulament de revizuire a *Regulamentului privind prospectul* (Regulamentul (EU) 2017/1129), a *Regulamentului privind abuzul de piață* (Regulamentul (EU) 596/2014) și a *Regulamentului privind piețele instrumentelor financiare* (Regulamentul (EU) 600/2014);
- ✓ o directivă de modificare a *Directivei privind piețele instrumentelor financiare* (Directiva 2014/65/EU – MIFID II) și de abrogare a *Directivei privind cerințele listare* (Directiva 2001/34/EC);
- ✓ o directivă privind acțiunile cu voturi multiple în companiile care solicită admiterea la tranzacționare a acțiunilor pe o *pieță de creștere* a IMM-urilor (definită conform MIFID).

Pentru aceste proiecte de acte normative, negocierile vor fi deschise la începutul anului 2023, astfel încât implementarea la nivel național va fi realizată în funcție de calendarul de adoptare la nivelul Consiliului și al Parlamentului European.

Prin îndeplinirea acestui obiectiv multianual, vizăm dezvoltarea și modernizarea permanentă a cadrului de reglementare și asigurarea convergenței cu normele și practicile europene astfel încât, atât entitățile supravegheate de ASF, cât și potențialii investitori și participanți în cadrul celor trei piețe financiare nebancale să dispună de instrumentele adecvate pentru identificarea și abordarea noilor oportunități și, respectiv, pentru pregătirea necesară în vederea gestionării riscurilor emergente.

Consolidarea funcțiilor de supraveghere prudentială și a conduitei

Consolidarea convergenței în materie de supraveghere reprezintă un obiectiv-cheie în cadrul activității ASF și include atât aplicarea consecventă a reglementărilor naționale și europene, cât și supravegherea eficientă a aplicării acestora. Îmbunătățirea calității și a eficienței actului de supraveghere reprezintă o preocupare constantă și un obiectiv permanent, precum și angajamentul autorității în sensul adoptării celor mai bune practici europene în materie de supraveghere.

În acest context în plină evoluție, obiectivele legate de **consolidarea funcției de supraveghere prudentială și a conduitei** reprezintă preocupări constante, demersurile întreprinse fiind de natură a îndeplini atribuțiile în domeniul supravegherii într-o manieră cât mai eficientă și benefică pentru piețele financiare reglementate și supravegheate de autoritate.

În perioada 2023-2025, vom continua să ne asigurăm că entitățile și piețele financiare pe care le supraveghem sunt rezistente la stres în ipoteza materializării unor riscuri. Vom acorda astfel o importanță deosebită planificării și efectuării propriilor noastre analize cuprinzând scenarii de risc, cu scopul de a testa evoluția indicatorilor prudentiali – capitaluri, rezerve, fonduri proprii, lichiditate. Reziliența operațională, cu accent deosebit pe infrastructura tehnologică (riscurile cibernetice), precum și analizele efectuate la nivelul entităților supravegheate din perspectiva viabilității pe termen mediu și lung a planurilor de activități/modelelor de afaceri, în special din perspectiva factorilor de sustenabilitate și a proceselor de digitalizare, sunt alte domenii asupra cărora ne vom îndrepta atenția în cadrul dialogului de supraveghere, în special cu entitățile de dimensiuni mari și cu activități complexe.

Totodată, pentru o mai bună priorizare a riscurilor și pentru o supraveghere axată pe rezultate, ASF va alege metodele și instrumentele adecvate de la caz la caz, folosindu-le pe cele mai potrivite pentru a aborda riscul identificat, luând în considerare caracteristicile diferitelor piețe financiare, pentru a obține un act de supraveghere proporțional și echitabil.

ASF va continua să pună un accent deosebit pe stimularea convergenței în materie de supraveghere, precum și pe reducerea potențialelor prejudicii aduse consumatorilor și practicilor comerciale dăunătoare.

Pentru întărirea supravegherii respectării regulilor de conduită, ASF va acorda în continuare atenție sporită stimulării convergenței în materie de supraveghere și reducerii potențialelor prejudicii aduse consumatorilor și a practicilor comerciale dăunătoare. Vom folosi instrumente specifice menite să identifice în stadiu incipient entitățile care au sisteme de control intern sau sisteme de guvernare inadecvate. Nu în ultimul rând, vom continua să aplicăm măsuri corective corespunzătoare pentru remedierea situațiilor neconforme cu cerințele legale și pentru a ne asigura că drepturile clienților și consumatorilor de produse financiare nebancale sunt pe deplin respectate.

Pentru a îmbunătăți calitatea mecanismului de analiză și supraveghere la nivel instituțional, ASF și-a propus să inițieze în perioada 2023-2025 un proiect ce vizează dezvoltarea unei baze de date integrată cu toți acționarii și persoanele din structurile de conducere, persoane semnificative și alte funcții și roluri

cheie din cadrul entităților reglementate și supravegheate de ASF. Proiectul are în vedere îmbunătățirea procesului de supraveghere și autorizare, prin crearea unui instrument puternic și eficient, care să integreze toate informațiile deținute la nivelul structurilor din cadrul ASF, din toate cele trei piețe reglementate și supravegheate - piața de capital, asigurări-reasigurări, pensii private - într-o singură bază de date, astfel, urmărindu-se creșterea eficienței și a rapidității efectuării analizelor și evaluărilor de tip *fit and proper*, precum și calitatea acestora.

Această bază de date integrată, ce urmează a se dezvolta la nivelul ASF, va oferi autorității inclusiv posibilitatea de a se conforma viitoarelor cerințe ale autorităților de supraveghere europene ESMA², EIOPA³ și EBA⁴ în ceea ce privește implementarea "*Orientărilor comune privind utilizarea sistemului stabilit de autoritățile europene de supraveghere pentru schimbul de informații relevante pentru evaluarea de către autoritățile competente a aptitudinii și corectitudinii deținătorilor de participații calificate, a directorilor și a deținătorilor de funcții-cheie din cadrul instituțiilor financiare și a participanților la piețele financiare*".

În ceea ce privește activitatea privind combaterea spălării banilor, în contextul evoluției reglementărilor în domeniul CSB⁵/CFT⁶/RSI⁷, vor fi necesare anumite măsuri de revizuire și implementare la nivelul sistemului financiar, în sensul actualizării obiectivelor strategice pe care ASF le vizează pentru a-și îndeplini misiunea în deplină concordanță cu acțiunile întreprinse la nivelul cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și prevenirii finanțării terorismului și a autorităților europene EBA/AMLA⁸.

Prin strategia abordată, perioada 2023-2025 reprezintă o perioadă de dezvoltare și consolidare a funcției de supraveghere, prin armonizarea abordării bazate pe riscuri (RBS) și supravegherea conduitei la nivel sectorial, printr-un proces continuu de aplicare a celor mai bune practici în domeniu.

Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale

Pentru perioada 2023-2025, în contextul intensificării eforturilor interinstituționale pentru **pregătirea aderării României la OCDE**, obiectiv strategic al politicii externe române inclus în actualul program de guvernare și considerat în prezent cel mai important proiect de țară, Autoritatea de Supraveghere Financiară alocă resurse importante și contribuie activ la procesul de îndeplinire a criteriilor de aderare și aliniere la standardele organizației. Procesul de aderare nu este doar unul politic, ci și unul tehnic complex, și, cu toate că în virtutea statutului de membru al Uniunii Europene există un grad înalt de îndeplinire a criteriilor de aderare la OCDE prin transpunerea acquis-ului comunitar, la nivel intern, se acordă o importanță majoră acestui proces de aderare și alocării de resurse în vederea pregătirii contribuțiilor pentru acesta.

² ESMA – Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe

³ EIOPA – Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale

⁴ EBA – Autoritatea Bancară Europeană

⁵ CSB – combaterea spălării banilor

⁶ CFT – contra-finanțarea terorismului

⁷ RSI – regimul sancțiunilor internaționale

⁸ AMLA – Anti-Money Laundering Authority – Autoritatea pentru combaterea spălării banilor

Totodată, ASF va asigura în continuare reprezentarea la nivelul organismelor internaționale cu rol în elaborarea principiilor și standardelor internaționale în domeniul supravegherii entităților reglementate și va continua strânsa colaborare cu ESMA și EIOPA, în vederea atingerii obiectivelor strategice stabilite la nivelul acestora.

Printre obiectivele asumate la nivelul autorităților europene, se numără dezvoltarea unui spațiu unic privind comunicarea și schimbul de informații cu privire la persoanele din conducerea entităților supravegheate și a celor care dețin funcții-cheie în cadrul acestora, acest sistem de date fiind de natură a asigura transparența în rândul consumatorilor și a aduce beneficii semnificative acestora. În acest scop, ASF va susține autoritățile europene de supraveghere în toate încercările de dezvoltare a sistemelor de analizare și prelucrare a datelor și totodată va sprijini tranziția către o economie sustenabilă cu ajutorul tehnologiilor digitale.

Sumarizând, putem afirma că obiectivele multianuale ale ASF se află într-un permanent proces de adaptare și actualizare în corelație cu evoluțiile înregistrate la nivelul piețelor financiare supravegheate și în considerarea cadrului legislativ și a celor mai bune practici identificate la nivel european.

Pentru identificarea și promovarea activităților necesare îndeplinirii obiectivelor strategice multianuale, ASF acționează într-o manieră proactivă oferind entităților reglementate și supravegheate predictibilitate și linii clare de urmărit pentru dezvoltarea unui mediu sănătos de desfășurare a activității. În acest sens, activitățile de reglementare, autorizare, supraveghere și control desfășurate la nivelul autorității urmăresc să adreseze în timp util vulnerabilitățile și necesitățile piețelor.

Toate obiectivele, demersurile și activitățile autorității vizează consolidarea piețelor financiare nebancale și funcționarea acestora într-o manieră transparentă și corectă, prin aplicarea unor măsuri eficiente de supraveghere.

În ansamblul său, perioada 2023–2025 reprezintă una de reșezare, recalibrare și adaptare la noile tendințe și condiții impuse de contextul economic actual și totodată, reprezintă o perioadă propice pentru ca Autoritatea de Supraveghere Financiară să își consolideze rolul strategic de autoritate națională competentă puternică, solidă și cu rezultate pozitive pentru piețele reglementate și supravegheate.

PROGRAM DE ACTIVITĂȚI

AUTORITATEA DE
SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

2023

III. PROGRAMUL DE ACTIVITĂȚI AL ASF PENTRU ANUL 2023. PRIORITĂȚI ȘI DEZIDERATE.

Programul de activități pentru anul 2023 conține acele demersuri și activități pe care Autoritatea le are în vedere pentru a circumstanția și a contextualiza obiectivele generale ale autorității, adaptându-le noilor cerințe și realități financiare, sociale și operaționale, atât la nivel intern, în cadrul autorității, cât mai ales la nivelul piețelor financiare pe care le reglementează și le supraveghează. Acesta reprezintă continuarea angajamentelor instituționale de dezvoltare și este actualizat anual, în vederea definirii și planificării activităților, proiectelor și demersurilor ce urmează a fi întreprinse în anul de referință pentru îndeplinirea obiectivelor legale cu caracter permanent și a obiectivelor strategice multianuale asumate la nivelul autorității.

Pentru conturarea priorităților și dezideratelor pentru anul 2023, într-un context social, economic și geopolitic caracterizat de provocări, riscuri, dar și de oportunități și evoluții, Autoritatea de Supraveghere Financiară își concentrează eforturile pe întărirea capacității instituționale pentru a asigura buna funcționare a piețelor financiare nebancale supravegheate, prin protejarea intereselor consumatorilor, precum și prin creșterea nivelului de încredere în produsele și serviciile financiare.

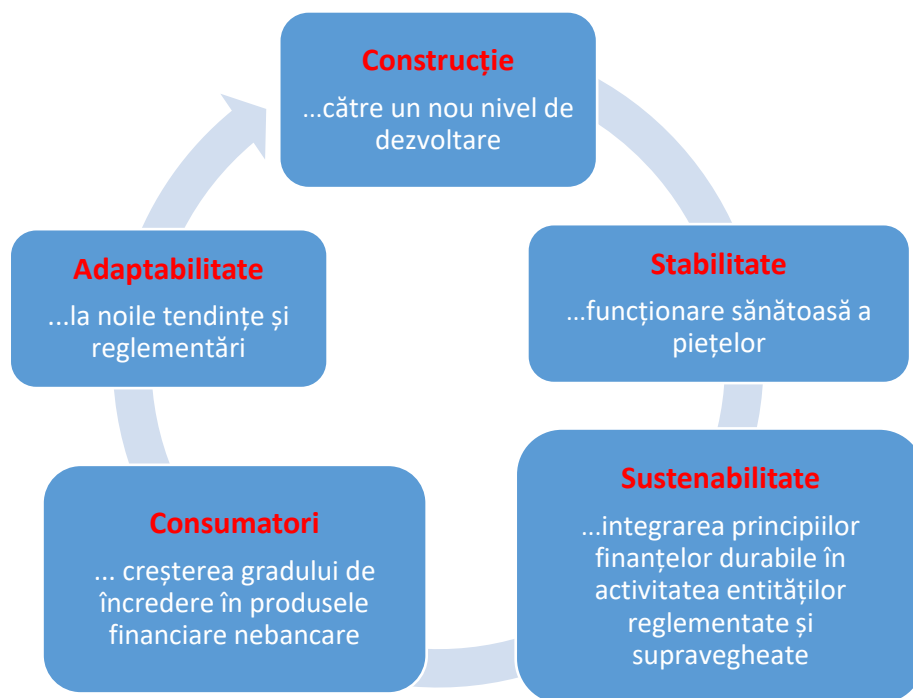
Totodată, pe parcursul anului 2023, ASF va demara implementarea noului cadru de reglementare cu privire la pachetul de măsuri privind finanțele digitale adoptat de Comisia Europeană. De asemenea, vom continua demersurile pentru abordarea provocărilor legate de integrarea factorilor de mediu, sociali și de guvernanță (factorii ESG) în toate procesele entităților reglementate, având în vedere în special rolul-cheie al fondurilor de pensii private, fondurilor de investiții și societăților de asigurare, în calitate de investitori instituționali, în orientarea fluxurilor de capital către investiții sustenabile și pentru facilitarea tranziției către o economie mai sustenabilă și mai rezistentă.

Luând în considerare faptul că fundamentul unei bune supravegheri este determinat de cadrul de reglementare aliniat și convergent cu practicile europene, ASF va monitoriza și va asigura implementarea revizuirilor directivelor și regulamentelor europene incidente piețelor financiare nebancale.

Pentru anul 2023, ne propunem să valorificăm alocarea și utilizarea resurselor interne, având drept repere următoarele domenii, importante prin prisma noilor trenduri europene și internaționale:

- **Inovație financiară și finanțe digitale** – monitorizarea, analizarea și creșterea nivelului de înțelegere cu privire la utilizarea inovației financiare în produsele financiare și în procesele și activitățile autorității (FinTech, InsurTech);
- **Finanțe sustenabile** – integrarea principiilor finanțării durabile și monitorizarea riscurilor reprezentate de expunerea entităților reglementate la emitenți și contrapărți care pot fi afectate negativ de factorii ESG;
- **Îmbunătățirea cadrului de raportare pentru entitățile reglementate și supravegheate** – dezvoltarea de soluții și funcționalități noi pentru îmbunătățirea actului de supraveghere;
- **Cadru de reglementare armonizat** – pregătirea pentru implementarea diverselor cadre de reglementare europene noi, conform priorităților Comisiei Europene și a Parlamentului European;

- **Îmbunătățirea cadrului de supraveghere cu privire la aspectele legate de CSB/CFT** - dezvoltarea de soluții și funcționalități noi pentru îmbunătățirea actului de supraveghere CSB/CFT, precum și cu privire la RSI;
- **Sprijinirea eforturilor interinstituționale privind aderarea României la OCDE;**
- **Proiectul Twinning „Consolidarea supravegherii, guvernancei corporative și gestionării riscurilor în sectorul financiar”**, implementat în Republica Moldova cu suportul Uniunii Europene” - Alinierea cadrului legal privind supravegherea pieței de asigurări și a asigurărilor de răspundere civilă auto la acquis-ul UE;
- **Consolidarea capacității instituționale și îmbunătățirea activității operaționale**, cu accent pe următoarele repere, cu rol de ghidare în organizarea, adaptarea și planificarea activității din 2023:

Astfel, pentru anul 2023, avem în vedere prioritățile și obiectivele strategice transversale (intersectoriale) și sectoriale, împreună cu o serie de activități, proiecte și demersuri specifice, pentru aducerea la îndeplinire a acestora, după cum urmează:

Priorități transversale (intersectoriale)

1. Sustenabilitatea și reziliența piețelor financiare nebancale

➤ **Integrarea principiilor finanțării durabile**

În contextul schimbărilor climatice, sociale și de guvernance ce impactează performanța participanților pe piețele financiare și stabilitatea financiară, ASF va sprijini în continuare demersurile entităților supravegheate privind implementarea propriilor politici de management al riscurilor de sustenabilitate.

În acest scop, vom continua publicarea și actualizarea informațiilor prezentate în secțiunea dedicată pe site-ul ASF, vom prezenta sumare ale legislației în vigoare cu aplicare directă la nivelul Uniunii Europene și vom oferi îndrumări sub forma unor recomandări sau ghiduri care vizează finanțele sustenabile și integrarea factorilor de risc ESG în categoriile de risc existente, factori care ar putea impacta negativ valoarea investițiilor, activelor sau reputației entităților reglementate și supravegheate.

În procesele de autorizare, supraveghere și control, precum și în cadrul analizelor tematice realizate, vom acorda o atenție sporită modului în care entitățile reglementate și-au dezvoltat sistemul de guvernare și de control intern, pentru a integra principiile sustenabile și pentru a identifica riscurile aferente considerate relevante pentru activitatea proprie și, de asemenea, vom analiza măsurile întreprinse și modalitatea de administrare a acestor riscuri.

Având în vedere amploarea fenomenului care rezultă din dezinformarea ecologică ("greenwashing") și a prejudiciilor asupra consumatorilor care doresc să aloce resurse pentru investiții durabile, la nivelul UE sunt în curs de adoptare modificări legislative menite să asigure interzicerea și sancționarea practicilor de acest tip în paralel cu acordarea unor drepturi suplimentare consumatorilor pentru scopul promovării produselor sustenabile.

Astfel, în contextul creșterii cererii și ofertelor de produse sustenabile și a evoluției rapide a cadrului de reglementare european, ASF are în vedere monitorizarea permanentă a potențialelor practici de dezinformare ecologică ("greenwashing"), acest lucru având ca scop obținerea unei înțelegeri mai detaliate a fenomenului, facilitându-se astfel implementarea politicilor de supraveghere de sustenabilitate adoptate sau în curs de adoptare la nivelul UE.

Implementarea politicilor-cheie, în paralel cu monitorizarea dezinformării ecologice (greenwashing-ului), este importantă, deoarece riscurile provenite din dezinformarea ecologică pot apărea în diferite părți ale piețelor financiare nebancale, inclusiv în cele care nu sunt acoperite de regulile și politicile de durabilitate.

Eficacitatea politicilor de finanțare durabilă depinde de un nivel adecvat de supraveghere și aplicare în întreaga UE, acțiunile întreprinse sau propuse de către Autoritățile Europene de Supraveghere reprezentând linii directe pentru ASF în organizarea și desfășurarea activității de combatere a fenomenului de "greenwashing".

Astfel, ASF va avea în vedere analiza și supravegherea fenomenului de "greenwashing" prin intermediul a patru dimensiuni principale:

- rolul pe care participanții la piață îl pot juca în cazul eventualelor practici de dezinformare ecologică, grupate în trei categorii posibile: declanșator, diseminator și receptor al unei informații legate de durabilitate;
- subiectele reale asupra cărora se pot face afirmații legate de durabilitate, grupate în trei mari categorii:
 - afirmații privind guvernarea și remunerarea unei entități în ceea ce privește sustenabilitatea;
 - afirmații privind strategia, obiectivele, caracteristicile sau calificările în materie de sustenabilitate ale unui produs, ale unei entități sau ale unui serviciu;

- afirmații privind indicatorii legați de sustenabilitate, bazate pe date istorice sau pe obiective viitoare.
- caracterul înșelător al unei afirmații legate de durabilitate prin dezvăluirea selectivă a informațiilor pozitive și/sau omiterea informațiilor negative relevante;
- canalele prin care afirmațiile legate de durabilitate sunt comunicate altor entități/ participanți din lanțul de business al investițiilor durabile (de exemplu clasificări/ puncte de referință/ etichete, materiale marketing) sau diferitele etape ale ciclului de viață al produsului.^[1]

Totodată, având în vedere rolul important al investitorilor de retail în finanțarea tranziției și ținând cont că aceștia sunt vulnerabili la practicile de dezinformare ecologică în contextul în care caracteristicile de durabilitate ale produselor sunt extrem de complexe, ASF va acționa în vederea menținerii încrederii investitorilor în investițiile ESG^[2] (mediu, sociale și guvernanta) prin asigurarea transparentă a unor informații de înaltă calitate privind dezvoltarea durabilă și prin reducerea riscului de dezinformare ecologică ("greenwashing").

Concomitent cu integrarea factorilor ESG, care se axează pe aspectele legate de mediu și climă, ASF va acorda progresiv mai multă atenție integrării factorilor sociali și de guvernanta în activitățile sale. Având în vedere preocupările multiple, atât la nivel european, cât și la nivel național și pentru a facilita tranziția către o economie verde, ASF va veni permanent în sprijinul entităților pe care le supraveghează pentru a facilita implementarea de către acestea a unui sistem de management al riscurilor adecvat noilor cerințe.

Totodată, ASF va acorda o atenție sporită situației finanțelor verzi pe piața financiară nebanară din România, modalitatea de aplicare a reglementărilor în domeniu și perspectivele privind finanțarea durabilă pe termen lung.

În acest context, ASF va menține creșterea gradului de transparență în zona finanțelor sustenabile și va continua să aducă în atenția participanților la piața financiară nebanară importanța dezvoltării activităților durabile și abordarea prudentă a riscului climatic și a riscului de mediu.

În vederea alinierii la obiectivele UE privind promovarea tranziției verzi și la cadrul de reglementare european privind finanțarea sustenabilă, autoritatea beneficiază de consultanță în cadrul proiectului **"Implementarea cadrului de finanțare durabilă în România"** cu finanțare din partea Comisiei Europene, prin intermediul Instrumentului pentru Asistență Tehnică 2022. Acesta fost inclus într-un proiect adresat mai multor state, proiect de tip umbrelă multi-country, având ca beneficiari, pe lângă ASF, încă trei autorități de supraveghere similare din Uniunea Europeană.

Proiectul își propune stabilirea unui set de instrumente pentru o mai bună conștientizare a importanței investițiilor verzi în stimularea creșterii economice sustenabile și o supraveghere îmbunătățită a aspectelor legate de finanțarea sustenabilă pe piețele financiare nebanare. Obiectivele principale se referă la evaluarea cadrului de reglementare și emiterea de recomandări pentru promovarea tranziției verzi, promovarea tranziției verzi prin campanie de conștientizare și consolidarea capacității de

[1] Termenul "Produs" este folosit în acest context ca un termen generic care include toate instrumentele financiare, titlurile de valoare, produse de investiții, de asigurări sau de pensii, precum și toate serviciile relevante pentru fiecare sector de activitate

[2] ESG – environmental, social and governance

supraveghere a cerințelor de raportare privind finanțarea durabilă în conformitate cu cadrul european și cu cele mai bune practici din statele membre UE.

Asimilarea principiilor introduse de legislația europeană în domeniul finanțelor sustenabile de participanții la piața financiară (SAI⁹, SSIF¹⁰, fonduri de pensii, societăți de asigurări, emitenți listați) reprezintă o condiție esențială pentru crearea de produse financiare care beneficiază de un nivel ridicat de interes din partea investitorilor pe piețele mature și totodată pentru obținerea de finanțare în condiții favorabile.

ASF a lansat un prim exercițiu de conștientizare în rândul acestora, având în vedere în același timp activități de promovare și realizarea de workshop-uri, atât în urma programelor de finanțare europeană, cât și prin cursurile pe care le organizează la nivel academic. În urma diseminării setului de recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic către entitățile din piață și a orientărilor europene în domeniu, la nivelul ASF se conturează o analiză cu privire la implementarea acestor principii în activitățile, procedurile și politicile entităților reglementate și supravegheate, astfel încât să stea la baza luării de măsuri în sensul îmbunătățirii gradului de cuprindere a riscurilor ESG în cadrele de riscuri ale entităților.

➤ Digitalizarea și inovația financiară

Inovația tehnologică și utilizarea eficientă a datelor servesc drept mijloace pentru îndeplinirea misiunii Autorității de Supraveghere Financiară. În acest sens, ASF va pune accent pe:

- susținerea oportunităților de evoluție a pieței, acolo unde este cazul, reducând în același timp riscurile posibile;
- identificarea tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților emergente care pot avea un impact ridicat asupra protecției investitorilor și/sau a stabilității financiare;
- monitorizarea și evaluarea rezilienței operaționale și amenințărilor legate de riscurile cibernetice în cadrul supravegherii entităților reglementate și supravegheate;
- autorizarea și supravegherea noilor tipuri de entități sau a noilor modele de afaceri care intră în domeniul de reglementare și supraveghere al ASF;
- sprijinirea convergenței practicilor de supraveghere și asigurarea colaborării transfrontaliere în materie de supraveghere cu celelalte autorități competente din UE.

În anul 2023, ASF va concentra resurse pentru a implementa în cele mai bune condiții prevederile Regulamentului 2022/858 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite (DLT)¹¹, astfel încât să vină în întâmpinarea nevoilor pieței cu celeritate. Prin aplicarea acestui program-pilot, apare oportunitatea de a contribui la dezvoltarea piețelor financiare și de a acumula experiență cu privire la beneficiile, dar și provocările generate de utilizarea DLT de către participanții la piațe. În acest sens, ASF va continua să sprijine entitățile tradiționale din România, care

⁹ Societate de administrare a investițiilor

¹⁰ Societate de servicii de investiții financiare

¹¹ Adoptat în mai 2022, urmând a se aplica începând cu data de 23 martie 2023.

gestionează în prezent infrastructura pieței de capital, în vederea identificării și utilizării oportunităților create de regimul-pilot, respectiv a evaluării posibilităților de implementare și dezvoltare a unor platforme de tranzacționare/decontare bazate pe tehnologia DLT. De asemenea, ASF va continua să disemineze noutățile legislative în domeniul inovației financiare și în cadrul asociațiilor reprezentative ale firmelor fintech din România, cu scopul de a contribui la o mai bună înțelegere a acestora și astfel să identifice direcții în care să se dezvolte.

Cu privire la cadrul de reglementare privind cripto-actele instituit prin proiectul de Regulament MiCA¹², ASF va analiza diferite variante privind abordarea optimă în vederea implementării în considerarea definirii competențelor și atribuțiilor ce vor fi partajate cu alte autorități naționale. Întrucât activitățile privind emiterea și tranzacționarea cripto-activelor au crescut constant în ultimii ani, proiectul MiCA ce urmează a fi adoptat la nivelul UE în prima parte a anului 2023 vizează o abordare armonizată în ceea ce privește piața de cripto-actele, precum și limitarea activităților de fraudă și manipulare a pieței prin utilizarea acestor instrumente.

Cel de-al treilea proiect de act normativ din pachetul legislativ european privind finanțele digitale este *Regulamentul DORA*¹³ care a intrat în vigoare la finalul lunii decembrie 2022, urmând a fi aplicabil începând cu data de 17 ianuarie 2025 și care introduce un cadru de reglementare unitar la nivel european privind reziliența operațională digitală a entităților financiare. În urma intrării în vigoare a acestui Regulament, vor fi dispuse măsuri punctuale pentru implementarea sa, urmărindu-se în acest scop identificarea modalităților de aplicare a cerințelor pentru asigurarea rezilienței operaționale în condiții optime din perspectiva ASF și a entităților reglementate și supravegheate cărora li se aplică acest Regulament și, după caz, revizuirea cadrului de reglementare național incident.

În anul 2023, ASF va continua activitățile din cadrul grupurilor de lucru interne constituite pentru înțelegerea și aprofundarea implicațiilor generate de aplicarea Regulamentelor MiCA și DORA, în vederea pregătirii autorității pentru aplicarea acestora, inclusiv prin participarea la elaborarea de către autoritățile europene a standardelor tehnice care vor fi emise în aplicarea Regulamentelor, odată aprobate.

În ceea ce privește facilitatorii de inovație constituiți la nivelul ASF, **FinTech Hub și InsurTech Hub**, activitatea acestora continuă să îmbrace aspecte diverse și să adreseze subiecte de actualitate, precum tokenizare sau alte tehnologii folosite în dezvoltarea unor platforme pentru piețele supravegheate, șamd. Totodată, continuăm inițiativele de organizare de reuniuni comune alături de piață și actorii fintech/insurtech implicați, urmărind astfel asigurarea unui cadru instituțional de colaborare a părților interesate. Prin realizarea acestui dialog, vizăm susținerea dezvoltării controlate a activităților de inovație financiară în cadrul piețelor financiare nebankare, pentru a putea consolida un spațiu de inovație în care toate părțile interesate (entități din piață, companii inovatoare, consumatori de produse financiare, autorități) să aibă de câștigat .

¹² Markets in Crypto Assets

¹³ Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală în sectorul financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011

Nu în ultimul rând, în anul 2023 continuăm demersurile de îmbunătățire a cadrului de comunicare pentru cei interesați, astfel încât autoritatea să comunice mai deschis cu asociațiile din piață, dar și cu solicitanții care transmit propuneri referitoare la soluții inovatoare, precum și idei viabile pentru piețele financiare prin intermediul canalelor FinTech Hub și InsurTech Hub.

Pentru atingerea obiectivelor ce vizează dezvoltarea strategică informațională la nivel intern, în anul 2023, autoritatea va aloca resurse atât pentru integrarea activităților sectoriale specifice prin explorarea opțiunilor de unificare sau centralizare a unor activități de bază, dar și pentru o integrare a acestora intersectorial, cum s-a realizat deja pe zona de autorizare în anul 2022.

Pentru anul 2023, ASF ia în considerare nu numai o înnoire a echipamentelor hardware și a platformelor software, ci și o schimbare de abordare la nivelul infrastructurii IT, astfel încât să răspundă nevoilor autorității pentru următorii ani, furnizând servicii complete, inovatoare, flexibile, on-line și în timp real, pe diverse canale de comunicare.

În ceea ce privește proiectele interne cu componentă IT, autoritatea alocă resurse importante în această direcție, acestea fiind gestionate în mod corespunzător, ținând cont de obiectivele și riscurile pe care le implică, în raport cu planificarea resurselor de timp, umane și materiale disponibile.

Principalul obiectiv în această zonă îl reprezintă alinierea strategiei autorității cu cerințele operaționale identificate și capacitatea de livrare a funcției interne IT, atât din punct de vedere strategic (proiecte de dimensiuni mici, medii și mari), cât și din punct de vedere operațional (disponibilitatea serviciilor și parametrii de răspuns la solicitări). Printre activitățile cu importanță majoră, se numără:

- ✓ automatizarea proceselor de lucru prin achiziționarea și implementarea unor soluții eficiente: DMS-Document Management System, programul de implementare a unei platforme integrate de „business intelligence” (BI);
- ✓ continuarea securizării infrastructurii ASF;
- ✓ implementarea soluției moderne Disaster Recovery (DR);
- ✓ implementarea unei soluții actualizate destinate supravegherii activității de tranzacționare desfășurată pe piața de capital din România;
- ✓ asistarea participanților din piață și promovarea inovației în vederea sporirii atractivității piețelor.

Nu în ultimul rând, activitatea la nivel intern din cadrul funcției IT vizează și aspecte legate de securitatea cibernetică, iar infrastructura și procesele IT aferente trebuie să asigure în permanență integritatea, disponibilitatea, autenticitatea și confidențialitatea datelor. Astfel, proiectarea sistemelor și proceselor IT aferente se bazează, în general, pe standarde bine definite și agreeate la nivelul celor mai bune practici în domeniu. În acest context, se impune conturarea proceselor adecvate de monitorizare și diminuare a riscurilor IT prin definirea criteriilor de risc IT, identificarea riscurilor IT, determinarea cerinței de protecție, măsuri de protecție pentru operațiunile IT derivate din acesta și definirea măsurilor destinate gestionării și mitigării riscurilor. Pe baza politicii de securitate a informației, Autoritatea a demarat în 2022 un proces complex de implementare a măsurilor și proceselor operaționale de securitate a informațiilor pe care îl va continua și în anul 2023.

Transformarea digitală reprezintă un deziderat, atât pentru a îmbunătăți și simplifica fluxurile de lucru, dar și pentru a crește nivelul eficienței în cadrul activității de autorizare și supraveghere.

Pornind de la necesitatea întăririi capacității instituționale în ceea ce privește eliminarea proceselor birocratice și îmbunătățirea comunicării între autoritate și entitățile reglementate și supravegheate de aceasta, în vederea asigurării eficientizării și optimizării timpului de preluare și soluționare a cererilor de autorizare/avizare, vor fi continuate demersurile pentru dezvoltarea aplicațiilor informatice existente la nivelul autorității privind modul de transmitere a documentației, precum și a raportărilor în format electronic către ASF.

Pe parcursul anului 2023, va fi continuată activitatea de identificare și implementare de noi soluții informatice, scopul fiind îmbunătățirea procesului de încărcare, preluare, stocare și utilizare a datelor transmise autorității, eficientizarea modului de analiză a acestora și creșterea acurateții analizei, necesare monitorizării respectării condițiilor prevăzute de reglementările în vigoare.

De asemenea, autoritatea intenționează să lanseze și alte aplicații informatice, precum și să le dezvolte pe cele existente, prin intermediul cărora intermediarii să poată transmite și centraliza în mod standardizat informații referitoare la persoanele care furnizează servicii MiFID, precum și cu privire la îndeplinirea cerințelor de formare profesională continuă.

Toate inițiativele de mai sus sunt esențiale pentru sprijinirea adoptării finanțelor digitale pe piețele financiare nebancale într-un mediu sigur și în beneficiul investitorilor și consumatorilor, dar și al entităților reglementate.

2. Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebancale

➤ Educația financiară

Strategia de comunicare a ASF este unul dintre elementele determinante care sprijină îndeplinirea obiectivelor Autorității, în special a celor care vizează o înțelegere mai amplă a misiunii sale, dar și consolidarea încrederii în cele trei piețe pe care le reglementează și supraveghează.

În acest sens, de o deosebită importanță este promovarea cu claritate și dezbateră în spațiul public a temelor relevante ce țin de buna funcționare a piețelor, pe toate canalele avute la dispoziție – în direct contact cu consumatorii, în relația cu media sau prin intermediul parteneriatelor dezvoltate cu specialiștii și/sau cu mediul academic - atât în spațiul virtual, cât și offline.

Prin implicarea specialiștilor săi, Autoritatea de Supraveghere Financiară are în vedere să participe cel puțin la fel de activ și în perioada următoare la dialogul cu toate părțile implicate despre dezvoltarea și stabilitatea pieței financiare nebancale. În ceea ce privește consumatorul de produse și servicii financiare, recunoașterea acestuia ca parte a pieței, ca generator de cerere, are la bază modelul value chain, unde un consumator educat și mulțumit (care cunoaște ce are nevoie, identifică și primește ce solicită, înțelege produsele, serviciile și instrumentele financiare alese, poate plăti pentru acestea, se simte protejat și, drept urmare, acordă încredere) este, în fapt, un consumator sofisticat, ale cărui acțiuni contribuie semnificativ la stabilitatea financiară și, în consecință, la creșterea nivelului de bunăstare din întreaga economie. Educația financiară se referă la întreg sistemul financiar și la întregul ciclu de viață al unui produs, serviciu sau instrument financiar. Nivelul de educație financiară nu numai că permite dezvoltarea

pieței prin creșterea cererii și diversificarea acesteia, dar permite și eliminarea unor dispute între părți, contribuind astfel la creșterea nivelului de încredere și stabilitate a pieței financiare.

În perspectiva viitoarelor evoluții economico-financiare, programele de educație financiară derulate de ASF vor fi consolidate și intensificate, adresate în egală măsură tuturor categoriilor tipologice de consumatori sau viitori consumatori, fiind evidentă necesitatea deținerii de către populație de informații, noțiuni și abilități specifice pentru a lua decizii financiare corecte într-un sistem financiar din ce în ce mai complex. Dificultățile financiare ale consumatorilor și ale familiilor pot afecta dezvoltarea comunităților și a pieței financiare în general, menținerea și creșterea nivelului de trai al populației bazându-se pe nivelul educației financiare și pe gradul de incluziune financiară.

Din perspectiva contribuției ASF la dezvoltarea economică a României, rolul asumat de Autoritate în procesul de educație financiară continuă în perioada următoare, iar pentru îndeplinirea obiectivelor sale strategice, ASF ia în considerare în anul 2023 o abordare centrată pe susținerea unor programe naționale create conform nevoilor beneficiarilor și a caracteristicilor socio-profesionale ale acestora. Astfel, următoarele direcții de acțiune au fost identificate și vor fi abordate în cadrul programelor de educație financiară ale Autorității:

- proiecte pentru mediul antreprenorial, inclusiv în funcție de stadiul de dezvoltare a firmelor (start-up, scale-up), cu un mix de elemente de educație financiară de bază și elemente specifice activităților desfășurate de antreprenori. Crearea la finele anului 2022 a programului IMM Hub adresat mediului antreprenorial din România are ca obiectiv formarea unei platforme menită să dezvolte și să consolideze cunoștințele, abilitățile și comportamentele financiare ale antreprenorilor, susținând astfel dezvoltarea antreprenoriatului;
- populația adultă și nevoia sa de informare va fi abordată în continuare prin campanii de educație financiară și conștientizare particularizate pe produse financiare, realizate la nivel național prin canale de comunicare diferite, respectiv la nivel de subgrupuri tipologice cu abordarea personalizată a nevoilor specifice acestora. Programele modulare incorporează elemente de educație financiară privind protecția împotriva unor riscuri, așa cum sunt protecția prin asigurări în cazul atacurilor cibernetice, protecția financiară în cazul unor dezechilibre ale bugetului personal, modul de formare al deciziei financiare în cazul educației financiare disponibile în rețelele sociale sau al media ș.a.;
- pentru corelarea dezvoltării sociale și economice actuale cu cea viitoare și asigurarea sustenabilității acestei dezvoltări, autoritatea abordează educația financiară dintr-o perspectivă progresivă, pregătind încă din anii de studiu preuniversitar și universitar deținerea de cunoștințe și formarea de aptitudini necesare unei decizii financiare care să susțină un comportament financiar adecvat evoluțiilor economice și financiare și având ca obiectiv individual bunăstarea. În mod distinct, sunt abordate module particularizate dedicate, pe de o parte, grupurilor vulnerabile pentru susținerea procesului de incluziune și, pe de altă parte, unor tematici de actualitate și care necesită o atenție deosebită din perspectiva educației financiare (așa cum sunt arile de interes precum finanțele verzi, dezinformarea ecologică (“greenwashing”) ș.a.m.d.);
- abordarea beneficiarului educației financiare prin intermediul formatorilor sau prin dezvoltarea de relații de colaborare publică în interesul beneficiarilor, într-o manieră flexibilă. Se vor crea

resurse educaționale noi, adresate tuturor categoriilor de public țintă, în formate diferite, astfel încât să se realizeze o accesare cât mai facilă și un transfer de cunoștințe eficient. Unul dintre punctele centrale ale acestei abordări este formarea unei rețele naționale de educatori, Autoritatea fiind un promotor al educației financiare și un pilon al Forumului educației financiare, eveniment unic la nivel național. Obiectivul acestei abordări este consolidarea eforturilor și asigurarea consistenței necesare conștientizării importanței acestui tip de educație pentru dezvoltarea și stabilitatea economică și a piețelor financiare, dar și pentru dezvoltarea unui nivel de reziliență financiară important în contextul economico-social actual.

Aceste proiecte se vor dezvolta în colaborare cu Institutul de Studii Financiare (ISF), atât în ceea ce privește programele de educație financiară, cât și în privința comunicării acestor activități. Ca și până acum, ISF rămâne un partener esențial în derularea acțiunilor de educație financiară, cu largă adresabilitate, precum și a activităților de formare profesională.

Prin educație financiară, se asigură inclusiv componenta de protecție a consumatorilor, încrederea și utilizarea corectă a produselor, serviciilor și instrumentelor financiare de către consumatori, acestea fiind esențiale în contextul unor piețe dezvoltate. Flexibilitatea în organizare, transferabilitatea accelerată de cunoștințe pentru maximizarea efectului dorit, complementaritatea modulelor programelor, continuitatea activității, construcția nișată a unor abordări menită să furnizeze și unor sub-grupuri tipologice speciale, personalizarea abordării, mixul de metode de furnizare de educație, cooperarea în cadrul unor parteneriate durabile, formale sau informale – toate aceste principii de administrare ale programelor ASF de educație financiară sunt avute în vedere, astfel încât ASF să se mențină în calitate de promotor de educație financiară la nivel național. Acest rol este și cel care a contribuit și contribuie la creșterea vizibilității României pe plan internațional, contribuind la procesul de aderare la OCDE.

➤ **Protecția consumatorilor**

În scopul protejării consumatorilor de produse și servicii financiare nebancale, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune să comunice intensiv, ca și până acum, cu privire la riscurile cu care aceștia se pot confrunta, prin publicarea de alerte și avertismente. De asemenea, vor fi derulate campanii de popularizare a modalităților în care participanții la piață se pot proteja, prin intermediul unor platforme de informare cât mai diversificate, pentru o cât mai amplă răspândire a acestor informații.

De asemenea, ASF va susține activ demersurile de informare privind rezolvarea alternativă a litigiilor, cum sunt serviciile puse la dispoziție de către SAL-Fin, menite să ofere beneficii tangibile consumatorilor, cum ar fi o rezolvare mai rapidă și gratuită a diferendelor pe care aceștia le pot avea cu entități care activează în piața financiară non-bancară.

În anul 2023, ASF va acorda o atenție sporită protecției consumatorilor în raport cu entitățile reglementate urmărind cel mai bun interes al consumatorului prin evitarea sau prevenirea conflictelor de interese, asigurarea unui tratament echitabil și corect, prin transparența și informarea completă și corectă a consumatorilor asupra beneficiilor, riscurilor și caracteristicilor semnificative ale produselor/serviciilor financiare.

Protecția consumatorilor va fi asigurată atât prin intermediul instrumentelor de control și monitorizare, cât și prin acordarea asistenței de specialitate, folosind ca mijloc de comunicare aplicațiile moderne, digitalizate, de informare, precum și asistența acordată consumatorilor de produse financiare nebankare direct la sediul ASF.

Prin urmare, se va menține deschis și funcțional un canal de comunicare bidirecțional, interactiv, prin care se va realiza inclusiv informarea autorității asupra opiniilor consumatorilor cu care interacționează direct, asigurând astfel reprezentarea în derularea relațiilor cu publicul la nivelul ASF.

În același timp, ASF va urmări în continuare procesul de digitalizare, menit să reducă birocrația, prin implementarea unor instrumente moderne care să permită consumatorilor accesarea rapidă și facilă a informațiilor utile, necesare în vederea exercitării demersurilor procedurale privind dreptul de petiționare.

Prin intermediul liniei telefonice gratuite *-Telverde-* precum și direct la sediul ASF, se vor derula în continuare activitățile de informare, la solicitarea publicului, cu privire la caracteristicile produselor și serviciilor financiare nebankare de care consumatorii sunt interesați, în legătură cu cadrul legal aferent, condițiile și procedurile legale necesare a fi îndeplinite în realizarea intereselor acestora.

Vor fi desfășurate, de asemenea, activități pentru sprijinirea activității de relații cu publicul, precum: elaborarea de sondaje tematice, acțiuni și statistici de tip “mystery shopping” pentru colectarea de date și informații utile și relevante privind percepția publică în legătură cu activitatea ASF, cu activitățile și produsele din cele trei piețe supravegheate, dar și elaborarea de statistici și rapoarte bazate pe activitatea proprie.

Toate aceste activități vizează, pe lângă îndeplinirea scopului principal de protecție a consumatorului, îmbunătățirea permanentă a atitudinii proactive a autorității, astfel încât să fie evitată apariția unor riscuri suplimentare celor inerente derulării activității entităților supravegheate, sau, atunci când acestea se manifestă din cauze independente, să poată fi gestionate și diminuate (ca de exemplu, creșterea nivelului de informare a investitorilor privind modalitățile de evitare a fraudelor, inclusiv din perspectiva digitalizării în creștere a serviciilor financiare, aspect care aduce noi provocări pentru investitori, dar și pentru autoritate).

Pentru asigurarea protecției investitorilor din piața de capital, ASF va continua monitorizarea și evaluarea posibilelor efecte negative pentru aceștia și se va asigura că:

- informațiile despre produsele și serviciile financiare oferite sunt corecte, clare și nu induc în eroare;
- normele în vigoare incidente protecției consumatorilor vor fi actualizate în conformitate cu modificările agreate la nivel european;
- prejudicierea investitorilor și consumatorilor de produse financiare nebankare va fi sancționată ferm potrivit prevederilor legii;
- vor fi emise alerte în situațiile în care se constată abateri de la regulile de conduită sau sunt identificate riscuri majore pentru potențialii consumatori.

Din perspectiva protecției consumatorilor de produse de asigurare, în vederea consolidării pieței asigurărilor-reasigurărilor, Autoritatea de Supraveghere Financiară desfășoară activitatea de supraveghere și control a societăților de asigurare în ceea ce privește gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor, precum și activitatea de soluționare a petițiilor primite de la asigurați sau de la persoanele păgubite, acestea fiind orientate către riscurile și vulnerabilitățile aferente componentei de conformitate identificate, cu impact asupra consumatorilor de produse de asigurare, după cum urmează:

- activități de supraveghere și control desfășurate la nivelul pieței asigurărilor în ceea ce privește:
 - ✓ gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor, prin identificarea potențialelor deficiențe în activitatea entităților supravegheate și adoptarea de măsuri corespunzătoare;
 - ✓ monitorizarea raportărilor transmise de societățile și intermediarii principali, în temeiul Normei ASF nr.18/2017 privind procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea societăților de asigurare și reasigurare și brokerilor de asigurare, prin întocmirea rapoartelor, a notelor de informare și a situațiilor statistice în vederea identificării potențialelor riscuri și vulnerabilități cu impact asupra asiguraților/persoanelor prejudiciate.
- activități de soluționare a petițiilor și a informărilor de neconformitate adresate ASF pentru domeniul asigurărilor-reasigurărilor de către beneficiari, persoanele prejudiciate sau raportori, prin verificarea respectării cadrului legal aplicabil în instrumentarea și soluționarea dosarelor de daună aferente petițiilor de către societățile de asigurare, în scopul asigurării respectării drepturilor asiguraților /persoanelor prejudiciate.

3. Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale

În contextul rolului său de membru al organismelor europene și internaționale în domeniul piețelor financiare nebancale, ASF va asigura resursele necesare implicării pe parcursul anului 2023 în realizarea obiectivelor strategice stabilite de ESMA și EIOPA, precum și pentru derularea acțiunilor ce îi revin în contextul procesului de aderare a României la OCDE.

Prioritățile strategice ale ESMA și EIOPA pentru 2023 sunt reflectate în programul de activități al ASF și reflectă acțiunile referitoare la **finanțele sustenabile, digitalizare și inovație financiară, supraveghere și abordarea bazată pe riscuri**, în contextul supravegherii prudențiale și a supravegherii conduitei entităților reglementate.

Pentru acest scop, ASF alocă resurse importante în vederea participării la structurile tehnice și decizionale ale acestor organisme europene, își adaptează organizarea internă și alocarea echipelor pentru a asigura expertiza necesară pentru contribuțiile în domeniile amintite mai sus și se implică în proiecte care să consolideze capacitatea de implementare a cadrului legislativ. Reprezentanții conducerii ASF vor participa la reuniunile la nivel înalt ale autorităților la care ASF este membră (Consiliul Supraveghetorilor ESMA și

EIOPA, Consiliul General ESRB¹⁴, reuniunile anuale din cadrul IAIS¹⁵, IOSCO¹⁶, IOPS¹⁷, INFE¹⁸, IFREFI¹⁹). Totodată, experții ASF implicați în grupurile de lucru și comitetele de specialitate vor participa la activitatea acestor grupuri.

În contextul crizei energetice și a riscurilor geopolitice generate de agresiunea Rusiei în Ucraina, autoritățile europene ESMA, EIOPA, ESRB vor continua să monitorizeze impactul acestor evoluții asupra piețelor financiare, iar ASF va asigura monitorizarea riscurilor pe piețele pe care le supraveghează.

Din perspectiva abordării unitare a reglementării și supravegherii la nivel european, grupurile de lucru organizate în cadrul Consiliului UE asigură sprijin tehnic pentru negocierea prevederilor europene aplicabile pe întreg teritoriul Uniunii. ASF alocă resursele necesare în demersurile la nivel european privind elaborarea legislației UE și va contribui ulterior la transpunerea și implementarea în legislația națională a prevederilor cu incidență asupra sectorului financiar nebancaar.

În 2022, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică a inițiat discuțiile privind aderarea cu șase state candidate: România, Bulgaria, Croația, Brazilia, Argentina și Peru. Aderarea României la OCDE este un obiectiv național strategic al politicii externe române, inclus în actualul program de guvernare și în cadrul obiectivelor strategice multianuale ale ASF. Scopul procesului de aderare este de a realiza convergența cadrului legislativ din România cu standardele și cu cele mai bune practici și politici ale OCDE. Pentru a asigura o infrastructură adecvată pentru gestionarea acestui obiectiv de importanță majoră pentru România, la nivelul ASF a fost constituit un grup de lucru intersectorial format din experți din cadrul autorității care vor contribui în 2023 la activități de pregătire a procesului de aderare, aferente ariei de competență a ASF, având în vedere instrumentele juridice identificate în următoarele domenii: asigurări, pensii private, educație financiară, protecția consumatorilor, guvernare corporativă, reglementare financiară și digitalizare. De asemenea, ASF va asigura participarea la comitetele și structurile OCDE relevante.

Totodată, ASF va continua în 2023 să ofere asistență Republicii Moldova alături de alte autorități din România, Olanda și Lituania în cadrul proiectului de *Twining al Comisiei Europene "Strengthening supervision, corporate governance and risk management in the financial sector"* – dedicat consolidării supravegherii, guvernării corporative și sistemului de management al riscului în sectorul financiar din Republica Moldova, demarat la sfârșitul anului 2021.

Dezvoltarea relațiilor de cooperare ale ASF cu autorități de supraveghere europene va continua în 2023 prin intermediul unor vizite bilaterale la nivel înalt. Scopul acestor reuniuni vizează consolidarea colaborării în vederea dezvoltării piețelor financiare, precum și identificarea de noi elemente de interes comun și oportunități de investiții pe piața financiară din România.

¹⁴ ESRB – European Systemic Risk Board (Comitetul European pentru Risc Sistemic)

¹⁵ IAIS - Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări

¹⁶ IOSCO - Organizația Internațională a Reglementatorilor de Valori Mobiliare

¹⁷ IOPS - Organizația Internațională a Supraveghetorilor în Pensii

¹⁸ INFE - Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară

¹⁹ IFREFI - Institutul Francofon de Reglementare Financiară

4. Actualizarea cadrului de reglementare

Agenda Autorității de Supraveghere Financiară în domeniul reglementării este una încărcată și în permanență în curs de actualizare și adaptare la noile tendințe și cerințe impuse la nivel european. Astfel, în situația în care, din analizele interne efectuate, sau din practică, se constată necesitatea implementării unui set de reguli unitare care să fie aplicabile tuturor entităților reglementate, autorizate și supravegheate de către autoritate, ASF va emite **reglementări integrate** în aplicarea legislației primare.

Pentru anul 2023, obiectivele în materie de reglementare cu privire la domeniul privind combaterea spălării banilor/combaterăa finanțării terorismului și regimul sancțiunilor internaționale (CSB/CFT și RSI) vizează actualizarea și crearea unui cadru eficient în vederea creșterii nivelului de conformare sectorială, a nivelului de implementare efectivă și a aplicării în mod unitar a obligațiilor prevăzute de cadrul național, precum și de standardele internaționale/europene incidente în acest domeniu, prin:

- dezvoltarea unor politici instituționale orientate în scopul creșterii nivelului de conștientizare/înțelegere de către entitățile reglementate a obligațiilor și riscurilor specifice domeniului CSB/CFT;
- monitorizarea continuă a necesității actualizării reglementărilor sectoriale sau integrate emise de ASF pentru aplicarea și implementarea cerințelor și obligațiilor din domeniul CSB/CFT, în raport cu modificările aduse standardelor internaționale/europene de referință, a îndrumărilor, ghidurilor și a documentelor de orientare emise pentru implementarea obligațiilor și responsabilităților instituționale specifice.

Totodată, în anul 2023, ASF va elabora sau, după caz, va actualiza actele normative sectoriale sau integrate în vederea aplicării implementării noilor directive sau regulamente europene, a standardelor tehnice, precum și a ghidurilor elaborate la nivelul autorităților europene ESMA, EIOPA, EBA.

Astfel, prioritare pentru anul 2023 sunt:

- **Regulamentul (UE) 2022/858 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un Regim-Pilot pentru Infrastructurile Pieței Bazate pe Tehnologia Registrelor Distribuite (DLT), precum și de modificare a Regulamentelor (UE) Nr. 600/2014 și (UE) Nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE**

Regulamentul stabilește cerințe pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite și operatorii acestora, în ceea ce privește acordarea, modificarea și retragerea unor derogări specifice de la cadrul legislativ existent, reguli pentru operarea și supravegherea acestor infrastructuri, precum și cu privire la cooperarea între operatorii de astfel de infrastructuri ale pieței. Acest regulament urmează să se aplice începând cu data de 23 martie 2023 și în acest scop, vor fi adoptate reglementări pentru exercitarea unor opțiuni naționale referitoare la definirea unor praguri în considerarea dimensiunii pieței locale.

➤ **Markets in Crypto Assets (MiCA)**

Proiectul de regulament introduce un nou cadru de reglementare cu privire la emiterea de cripto-actiue și prevede reguli specifice cu privire la cerințele de transparență și de publicare pentru emiterea și admiterea la tranzacționare, autorizarea și supravegherea emitenților de cripto-actiue, dar și a furnizorilor de servicii cu privire la acestea, precum și funcționarea, organizarea și guvernanta emitenților de token-uri raportate la active (ART) și a token-urilor de monede electronice (EMT). Potrivit planificării la nivelul autorităților europene, acest regulament urmează a fi adoptat în prima parte a anului 2023, iar aplicarea acestuia se va realiza etapizat, în funcție de tipul de activitate desfășurată. Acesta se va aplica din anul 2023, cu mențiunea că entitățile deja active pe piața cripto-activelor vor beneficia de o perioadă de grație în care să dispună măsurile necesare pentru a se conforma noilor cerințe. În acest context, se vor identifica atribuțiile și competențele partajate cu alte autorități, pentru punerea în aplicare a acestui regulament fiind necesară emiterea unui act normativ pentru desemnarea autorităților competente naționale.

➤ **Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului privind reziliența operațională digitală în sectorul financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (DORA)**

Regulamentul introduce un cadru de reglementare unitar la nivel european cu privire la reziliența operațională digitală în sectorul financiar. Prevederile acestuia au în vedere crearea premiselor unei abordări unitare a riscurilor TIC și totodată introducerea cerințelor specifice cu privire la managementul riscurilor TIC, raportarea incidentelor majore, testarea rezilienței operaționale digitale, crearea unui cadru de supraveghere pentru furnizorii critici terți de servicii TIC, prevederile acordurilor contractuale încheiate între furnizorii de servicii TIC și entitățile financiare șamd.

Regulamentul a fost publicat în Jurnalul Oficial al UE la finalul lunii decembrie 2022 și urmează a se aplica începând cu data de 17 ianuarie 2025.

Pe parcursul anului 2023 și 2024, urmează ca autoritățile europene de supraveghere să emită legislația secundară necesară pentru punerea în aplicare a regulamentului, prin demersurile de elaborare a standardelor tehnice în cadrul unui comitet comun înființat la nivelul celor trei autorități de supraveghere financiară. ASF va participa în cadrul acestui proces și va identifica modul optim de transpunere a acesteia în legislația națională.

➤ **Noul pachet legislativ Anti Money Laundering /Combating Financing Terrorism (AML/CFT)**

Pachetul legislativ AML/CFT cuprinde un ansamblu de regulamente și directive, prin care se urmărește instituirea unui cadru de reglementare unic al UE privind CSB/CFT/RSI, reducerea diferențelor între abordările statelor membre în ceea ce privește realizarea actului de supraveghere, precum și stabilirea unei autorități europene specifice cu atribuții sporite CSB/CFT/RSI, cu rol de consolidare a dimensiunii internaționale a cadrului CSB/CFT al UE.

Pachetul legislativ cuprinde următoarele acte legislative:

- Regulamentul privind prevenirea folosirii sistemului financiar, având ca scop spălarea banilor și finanțarea terorismului, care preia o parte din prevederile AMLD IV, în special cele cu privire la obligațiile entităților financiare;
- Regulamentul pentru înființarea și funcționarea unei autorități de combatere a spălării banilor și finanțarea terorismului, denumită AMLA;
- Regulamentul privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și anumite monede electronice (transmis în primă citire către Parlamentul European), care abrogă Regulamentul (UE) 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/200;
- Directiva CSB/CFT, care va abroga Directiva 2015/849 (AMLD IV).

ASF monitorizează evoluția acestui pachet legislativ și va iniția demersurile necesare pentru transpunere /implementare în legislația națională, în acord cu planificarea propusă la nivel European.

Totodată, în ceea ce privește activitatea legată de redresare și rezoluție, ASF își propune clarificarea cadrului legislativ privind rezoluția prin modificarea Legii nr. 246/2015, astfel încât acesta să răspundă pe deplin necesităților de aplicare a principiilor mecanismului de rezoluție pentru particularitățile specifice pieței financiare nebankare românești. Această îmbunătățire legislativă va fi efectuată atât în contextul necesității de transpunere a viitoarei directive europene privind redresarea și rezoluția asigurătorilor (IRRD-Insurance Recovery and Resolution Directive), proiect adoptat de CE în septembrie 2021 și care face în prezent obiectul dezbaterilor la nivel de experți în cadrul grupului de lucru constituit la nivelul Consiliului UE, cât și în aplicarea Regulamentului UE nr. 2021/23 privind cadrul pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale, după autorizarea unei astfel de instituții în România. Procesul de elaborare a IRRD este unul în care ASF este și va rămâne implicată la nivel instituțional și de experți, în contextul experienței acumulate în acest domeniu, relativ nou pentru majoritatea celorlalte state europene.

➤ **Sectorul Instrumente și Investiții Financiare**

Activitatea de reglementare aferentă Sectorului instrumente și investiții financiare pentru anul 2023 are ca obiectiv îmbunătățirea cadrului de reglementare și se va concretiza prin elaborarea proiectelor de acte normative sau modificarea, după caz, a actelor normative aplicabile în domeniul pieței de capital, după cum urmează:

- Revizuirea și actualizarea legislației primare aplicabile în principal S.A.I./ A.F.I.A./ O.P.C./Emitenți, prin elaborarea unui proiect de OUG pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de prevenire și combatere a publicității și a tehnicilor agresive de comunicare practicate de entitățile care nu sunt înscrise în Registrul ASF, precum și a unui proiect de lege de modificare și completare a prevederilor din O.U.G. nr. 32/2012, Legea nr. 74/2015 și Legea nr. 243/2019;
- Revizuirea și actualizarea legislației secundare aplicabile în principal S.A.I./ A.F.I.A./ O.P.C./ Emitenților, prin elaborarea următoarelor proiecte de regulamente/ norme/ instrucțiuni:
 - proiect de regulament de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 10/2015 privind administrarea fondurilor de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare;
 - proiect de regulament de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 7/2020 privind

autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare;

- proiect de regulament de modificare și completare a Regulamentului ASF nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, cu modificările și completările ulterioare;
 - proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață;
 - proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 15/2018 privind Registrul public al Autorității de Supraveghere Financiară;
 - proiect de modificare și completare a Instrucțiunii ASF nr. 1/2016 privind întocmirea și depunerea situației financiare anuale și a raportării anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară – Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor;
 - proiect de modificare și completare a Instrucțiunii ASF nr. 2/2016 privind întocmirea și depunerea raportării contabile semestriale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară – Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și de către Fondul de Compensare a Investitorilor;
 - proiect de normă pentru aprobarea Orientării privind domeniul de aplicare al Regulamentului ARC²⁰ (Regulamentul (CE) nr.1060/2009 (ESMA 80-196-6345).
- Revizuirea și actualizarea legislației secundare în materia S.S.I.F. și a piețelor reglementate, prin elaborarea următoarelor proiecte de regulamente:
- proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare - proiectul de act normativ are în vedere adaptarea dispozițiilor actuale la noile prevederi ale Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 188/2022, precum și preluarea prevederilor ghidurilor emise de ESMA în domeniul reglementat de Directiva 2014/65/UE (MiFID II);
 - proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 13/2018 privind locurile de tranzacționare, în vederea actualizării prevederilor actului normativ;
 - proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 15/2021 privind utilizarea sistemului de conturi globale și aplicarea mecanismelor fără prevalidarea instrumentelor financiare - proiectul de regulament are ca scop clarificarea ariei de aplicabilitate a operațiunilor de împrumut de instrumente financiare;
 - proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 16/2021 privind constituirea, publicitatea și executarea garanțiilor reale - proiectul de regulament vizează completarea și ajustarea anumitor prevederi, modificări necesare ca urmare a situațiilor practice rezultate din aplicarea regulamentului și în urma derulării efective a operațiunilor de

²⁰ Agenții de rating de credit

constituire, publicitate și executare a garanțiilor reale;

- proiect de Regulament pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 858/2022 privind un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite, precum și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 909/2014 și a Directivei 2014/65/UE;
 - proiect de Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 10/2022 privind Fondul de Compensare a Investitorilor – prin proiectul de act normativ vor fi revizuite și adaptate cerințele actuale în contextul Legii nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Elaborarea de norme, în vederea preluării în legislația secundară a ASF a ghidurilor emise de ESMA și EBA, aplicabile firmelor de investiții și contrapărților centrale.

➤ Sectorul Asigurări-Reasigurări

În cursul anul 2023, ASF va asigura la nivel tehnic transpunerea prevederilor noii directive auto, Directiva (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi. La momentul adoptării legislației primare, ASF va modifica și legislația secundară incidentă. Transpunerea directivei menționate implică, în egală măsură, modificarea legislației primare și secundare privind Fondul de Garantare a Asiguraților.

De asemenea, pe parcursul aplicării practice a legislației primare și secundare privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și a distribuției de asigurări, s-a constatat necesitatea modificării acesteia. Astfel, Legile nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări vor fi modificate și, implicit întreaga legislație secundară în aplicarea acestora.

Deși proiectul de directivă pentru modificarea și completarea Directivei Solvabilitate II (adoptat de CE în septembrie 2021, aflat în prezent în etapa de trilog la nivelul CE – PE – Președinția UE) nu aduce schimbări fundamentale ale filosofiei de supraveghere, proiectul vizează în special îmbunătățirea principiului proporționalității, introducerea unei cerințe simplificate pentru anumite societăți de complexitate redusă și dimensiuni mici, măsuri de garantare pe termen lung, aspecte legate de supravegherea transfrontalieră, crearea de instrumente macroprudențiale și de management al lichidității, precum și stimularea societăților de asigurare de a investi în economie pe termen lung. În măsura adoptării la nivelul UE a directivei de modificare și completare a Directivei Solvabilitate II, se va asigura la nivel tehnic identificarea prevederilor Legii nr. 237/2015 ce necesită amendamente și structurarea proiectului de act normativ prin care să se realizeze transpunerea viitoarei directive de revizuire.

De asemenea, în cursul anului 2023, se are în vedere sistematizarea și consolidarea actelor legislative secundare de implementare a ghidurilor EIOPA privind cerințele calitative și cantitative aplicabile societăților supravegheate sub cadrul Solvabilitate II, îmbunătățirea legislației secundare în domeniul

reasigurării, distribuției în asigurări și al pregătirii profesionale a distribuitorilor, dar și stabilirea contribuției datorate Fondului de Garantare a Asiguraților, corelativ cu necesitatea asigurării unei protecții adecvate a creditorilor de asigurări.

Ca urmare a transunerii Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit, vor fi modificate în acest an reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare și ale companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări.

Sectorul Sistemului de Pensii Private

Stadiul de dezvoltare a pieței fondurilor de pensii private, creșterea volumului de active, evoluțiile de reglementare europeană sectorială și intersectorială, precum și identificarea nevoilor și așteptărilor participanților sunt elementele care vor sta, și în anul 2023, la baza dezvoltării cadrului de reglementare în domeniul pensiilor private.

Totodată, în procesul de reglementare, o importanță deosebită este acordată dialogului cu părțile interesate, bunelor practici, îndrumărilor, studiilor și lucrărilor de cercetare elaborate de organisme care au expertiză în domeniu (ex. G20, FMI, Banca Mondială, BERD, IOPS²¹, EIOPA și OCDE).

Obiectivele generale și specifice cu caracter permanent în cadrul Sectorului sistemului de pensii private în domeniul reglementării sunt următoarele:

- promovarea unor măsuri legislative pentru dezvoltarea fondurilor de pensii private, prin emiterea de reglementări al căror scop vizează creșterea eficienței funcționării sistemului de pensii private;
- inventarierea și revizuirea corpului activ al legislației secundare și, după caz, consolidarea, republicarea sau eliminarea/abrogarea acelor norme care nu mai sunt necesare pentru anul 2023.

Sectorul sistemului de pensii private are în vedere o serie de proiecte de revizuire a cadrului legal secundar, precum: normele privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii administrate privat, operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii privat, colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat.

De asemenea, va avea loc o actualizare a normelor contabile aplicabile sistemului de pensii private, în funcție de evoluțiile de reglementare națională și europeană, în funcție de cazuistica pieței și mai ales, în funcție de ajustările care se impun din punct de vedere legislativ (actualizarea periodică a situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile semestriale). Proiectul de act normativ va avea drept obiect

²¹ International Organisation of Pension Supervisors

transpunerea în cadrul reglementărilor contabile aplicabile sistemului de pensii private a prevederilor Directivei (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 429 din data de 1 decembrie 2021 (Directiva 2021/2101).

5. Consolidarea funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei

Autoritatea de Supraveghere Financiară contribuie la consolidarea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a piețelor financiare nebankare, a participanților și operațiunilor pe aceste piețe.

Accentuarea manifestărilor proactive ale autorității, menite să contribuie la gestionarea eficientă a piețelor supravegheate în contextul descris, impune necesitatea de consolidare a funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei bazate pe modelul *risk based supervision*. Astfel, Autoritatea de Supraveghere Financiară înțelege să intervină la nivelul piețelor supravegheate, de o manieră preventivă, astfel încât interesele consumatorilor de produse financiare nebankare să beneficieze de un nivel adecvat de protecție. Realizarea acestui demers presupune adoptarea de către participanții în cadrul piețelor supravegheate de autoritate a tuturor măsurilor necesare în vederea diminuării riscurilor la care sunt expuși și care pot conduce la afectarea intereselor consumatorilor.

Noile tendințe în materie de supraveghere cuprind abordarea bazată pe riscuri, atât din perspectiva prudențială, cât și din cea de conduită, revizuirea instrumentelor necesare pentru asigurarea convergenței cu cele mai bune practici la nivel european, precum și monitorizarea includerii investițiilor durabile în planurile și activitățile entităților supravegheate, precum și modul în care acestea abordează riscurile climatice.

Arhitectura de supraveghere este susținută de principii comune de supraveghere ale ASF cu cele promovate de către ESMA și EIOPA. Astfel, pe parcursul întregului ciclu de supraveghere a entităților reglementate, ASF va continua să asigure o supraveghere eficientă a acestora, bazată pe riscuri și axată pe rezultate, având la bază un proces de supraveghere consolidat ce reprezintă, în fapt, alăturarea componentelor de supraveghere, inclusiv din perspectiva componentei CSB/CFT/RSI, pentru ca acest proces să fie cât se poate de fluid, concis și complet la nivelul întregii autorități. Totodată, pentru consolidarea abordărilor comune de evaluare a riscurilor și de supraveghere, ASF va aprofunda cooperarea privind colectarea și schimbul de date și informații cu ESMA, EIOPA și celelalte autorități competente din UE, în scopul elaborării unor analize și statistici comune. Cultura și procesele de supraveghere ale ASF se vor baza pe expertiza acumulată până în prezent, precum și pe lecțiile învățate, utilizând în continuare datele colectate în cadrul supravegherii și concentrându-se asupra priorităților și riscurilor-cheie derivate. De asemenea, abordarea ASF a actului de supraveghere va fi axată în

principal pe rezultate și va promova o supraveghere tematică a entităților reglementate, de exemplu în ceea ce privește cadrul de evaluare a riscurilor. În ultimă instanță, activitatea de supraveghere a ASF vizează un rezultat pozitiv în materie de supraveghere, urmărind standarde de conformitate ridicate în contextul prezent de noi provocări și riscuri care decurg din modelele noi de afaceri și schimbările de comportament ale acestora.

În perioada următoare, în vederea consolidării funcției de supraveghere, în urma derulării runde a V-a a evaluării mutuale Moneyval, vor continua acțiunile specifice întreprinse la nivelul ASF în domeniul CSB/CFT, unul din obiectivele importante în acest sens fiind completarea și actualizarea periodică a evaluării naționale de risc.

Ca urmare a schimbărilor aduse abordării privind regimul de sancțiuni internaționale de pachetele de măsuri restrictive emise de UE împotriva Federației Ruse, ASF va proceda la supravegherea respectării noilor obligații impuse entităților financiare de a identifica tranzacțiile financiare care au ca beneficiari direcți/indirecți persoane sau entități desemnate și care vizează utilizarea activelor sau serviciilor financiare în folosul acestora, prin asigurarea de mecanisme eficiente de înghețare a activelor în astfel de situații, inclusiv prin schimbul de informații între autoritățile competente.

Astfel, pentru perioada următoare, obiectivele CSB/CFT și RSI vizează crearea unui cadru eficient în instituirea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin intermediul sectoarelor financiare supravegheate de ASF și se va realiza prin:

- asigurarea suportului tehnic de specialitate persoanelor cu responsabilități de coordonare și implementare politici CSB/CFT la nivel de entitate reglementată, precum și consolidarea canalului de comunicare (feedback) cu acestea;
- formarea, în limitele cadrului instituțional, a unei comunități CSB /CFT în sectoarele financiare nebancale;
- întărirea și îmbunătățirea mecanismului de supraveghere SB/FT/RSI prin implementarea politicilor și principiilor fundamentale ale unei abordări pe bază de risc (RBA-FATF), prin:
 - reanalizarea procedurilor, a proceselor operaționale și a instrumentelor de lucru din activitatea de supraveghere (inclusiv proceduri de sancționare), în vederea eficientizării și, după caz, a dezvoltării unor instrumente metodologice prin care să se asigure implementarea eficientă a principiilor de supraveghere pe bază de risc (emise de FATF și EBA, în principal);
 - dezvoltarea, (re)analizarea și revizuirea unor instrumente tehnice interne care să permită eficientizarea și, după caz, implementarea unor noi parametri analitici, etape de evaluare (model de risc) și procese operaționale interne specifice sistemului de supraveghere pe bază de risc (RBS – FATF, EBA);
 - dezvoltarea unor mecanisme interne care să permită eficientizarea și, după caz, aprofundarea proceselor de identificare și evaluare a riscurilor SB/FT/RSI la nivel de sectoare, pe tip entități și produse financiare nebancale.

➤ **Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare**

Consolidarea convergenței în materie de supraveghere reprezintă o activitate de bază în cadrul **sectorului instrumente și investiții financiare**. În contextul macroeconomic și geopolitic actual, caracterizat de evoluții nefavorabile și volatilități crescute pe piețele financiare internaționale, sectorul instrumente și investiții financiare este în permanență la curent cu situațiile intervenite, măsurile adoptate și instrumentele de supraveghere dezvoltate și practicate la nivel european, prin intermediul grupurilor de lucru din cadrul ESMA.

Principalul obiectiv strategic din perspectiva supravegherii prudențiale îl reprezintă așadar **monitorizarea cu frecvență crescută a impactului situației create de criza actuală, precum și a scenariilor de risc extrem care se pot materializa la nivelul piețelor financiare supravegheate**, pentru a asigura funcționarea în parametrii normali a stabilității financiare a pieței de capital și a protecției investitorilor.

Pentru anul 2023, continuăm sprijinirea demersurilor pentru a pune bazele funcționării unei contrapărți centrale (CCP) la nivel național, în sensul definitivării documentației necesare autorizării, dar și prin organizarea de prezentări și evenimente pentru creșterea gradului de cunoștințe în cadrul pieței cu privire la modul de funcționare a contrapărții centrale.

Totodată, **integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de supraveghere a riscurilor de la nivelul entităților supravegheate** reprezintă un pas important în direcția consolidării unei supravegheri convergente, bazată pe riscuri și axată pe rezultate. Riscurile de durabilitate pot reprezenta un risc distinct la entitățile supravegheate, dar pot reprezenta totodată factori cu potențial de accentuare asupra celorlalte tipuri riscuri, cum ar fi, fără a se limita la, riscuri de piață, riscuri operaționale, riscuri de lichiditate sau riscuri de contrapartidă.

La nivelul entităților supravegheate, aplicarea prevederilor Regulamentului UE 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare (SFDR) și Regulamentului UE 2020/852 privind stabilirea unui cadru pentru a facilita investițiile durabile și de modificare a Regulamentului UE 2019/2088 (Taxonomie) generează provocări atât la nivelul participanților la piața financiară, cât și la nivelul Autorității de Supraveghere Financiară, întrucât investitorii au început să ia în considerare produsele financiare care încorporează factori de mediu, sociali și de governanță (ESG).

În plus, obligația integrării riscurilor de sustenabilitate în procedurile și procesele elaborate în scopul gestionării riscurilor de la nivelul fondurilor administrate, precum și în cele avute în vedere în cadrul structurii generale de governanță, prevăzută în Regulamentul (UE) 2021/1255²² și Directiva (UE) 2021/1270²³, a intrat în vigoare la 1 august 2022.

În acest sens, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune ca în perioada următoare să dezvolte proceduri și procese de identificare, evaluare și monitorizare a factorilor de risc ESG care pot afecta

²² care modifică Regulamentului delegat (UE) nr. 231/2013 în ceea ce privește riscurile de sustenabilitate și factorii de sustenabilitate care trebuie luați în considerare de către administratorii de fonduri de investiții alternative.

²³ de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile de durabilitate și factorii de durabilitate care trebuie luați în considerare pentru organismele de investiții colective în valori mobiliare (OPCVM).

activitatea și performanța entităților supravegheate, pentru a spori supravegherea bazată pe risc și pentru a promova protecția investitorilor.

În același context, subliniem faptul că supravegherea fondurilor autorizate în baza art. 8 sau art. 9 din SFDR aduc noi provocări în practicile de supraveghere, autoritatea analizând coerența structurii portofoliului cu prevederile asumate de administrator în domeniul durabilității.

De asemenea, la nivelul sectorului instrumente și investiții financiare, ***fundamentarea planificării acțiunilor de control se realizează în acord cu principiile risk-based supervision***, având ca reper matricea riscurilor utilizată de serviciile de supraveghere off-site.

Totodată, având în vedere principiile supravegherii bazate pe risc, înainte de notificarea și declanșarea fiecărei acțiuni de control periodic la entitățile din cadrul pieței de capital, pentru fundamentarea și definitivarea tematicii de control, vor fi evaluate informațiile la zi despre fiecare entitate controlată, rezultate din activitatea de supraveghere off-site, urmând a fi determinate, în mod specific, pentru respectiva entitate, potențialele vulnerabilități și zonele de concentrare a acțiunii de control. De asemenea, la stabilirea obiectivelor controlului periodic la entitățile supravegheate de SIF vor fi avute în vedere prioritățile de supraveghere la nivel european identificate în cadrul exercițiilor de mapare a riscurilor (ESMA Heatmap).

Punctual, activitățile prioritare aferente anului 2023 pentru activitatea de supraveghere în sectorul pieței de capital au ca scop principal eficientizarea actului de supraveghere și control pentru asigurarea integrității, stabilității și buneii funcționări a pieței de instrumente și investiții financiare, cu accent pe creșterea protecției investitorului de retail.

Prin consolidarea funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei bazate pe modelul *risk-based supervision*, ASF are în vedere:

- întărirea supravegherii prudențiale și de conduită, off-site și on-site, a firmelor de investiții și a administratorilor de investiții, pe baza celor mai bune practici din Uniunea Europeană (prin implementarea liniilor directe cuprinse în ESMA Q&As, Guidelines și Supervisory briefings);
- schimbarea abordării de supraveghere, prin tranziția de la modelul tradițional bazat în mare măsură pe conformitate (compliance based) la un model bazat pe riscuri (risk based supervision);
- intensificarea acțiunilor de supraveghere și control la entitățile cuprinse în categorii și profiluri de risc ridicat și orientarea resurselor preponderent către activitățile/ produsele financiare / entitățile care pot afecta îndeplinirea obiectivelor fundamentale ale autorității;
- alocarea de resurse adecvate la nivelul autorității (umane, instrumente IT etc.) pentru a se asigura că poate exercita o supraveghere robustă;
- orientarea actului de supraveghere spre cunoașterea în detaliu a activității entităților și a riscurilor la care acestea sunt expuse și/sau pe care le pot induce – elaborarea de chestionare dedicate pe tipuri de entități pentru evaluarea conduitei entităților și identificarea activităților cu risc ridicat din cadrul entităților;
- dezvoltarea unor reperi unitare pentru manifestarea laturii pro-active a procesului de supraveghere;

- consolidarea rolului preventiv, prin concentrarea pe recomandări/ solicitări remediere și follow-up;
- îmbunătățirea controlului intern și a gradului de maturitate organizațională pentru entitățile supravegheate prin cerințe diferențiate, în funcție de categoria în care acestea se încadrează:
 - evaluare internă a riscurilor;
 - organizarea activității pe procese/ stabilire eșantioane direct proporționale cu complexitatea și dinamica activității prestate, precum și cu volumul activelor administrate;
 - implementarea de indicatori cheie de risc.

Totodată, în practica ASF de supraveghere, structurile organizatorice de specialitate au în vedere colaborarea permanentă cu reprezentanții autorităților competente naționale din cadrul grupurilor de lucru organizate la nivelul ESMA, în vederea reevaluării continue a practicilor naționale de supraveghere și a identificării de noi standarde de supraveghere.

Raportat la obiectivul general care vizează promovarea încrederii în piețele de instrumente financiare și în investițiile cu instrumente financiare, activitățile specifice de supraveghere în zona transparenței emitenților și asigurării respectării drepturilor acționarilor, vor fi concentrate pe aspectele ce țin de respectarea principiilor de guvernare corporativă, respectarea termenelor și creșterea nivelului de calitate a informațiilor comunicate de emitenți.

Astfel, vor fi urmărite cu precădere:

- conformitatea situațiilor financiare ale emitenților cu standardele de raportare financiară internațională (IFRS);
- implementarea cerințelor de raportare ESEF²⁴;
- asigurarea informării corespunzătoare a acționarilor/investitorilor cu privire la operațiunile desfășurate în legătură cu și de către emitenții de valori mobiliare din perspectiva obligațiilor de raportare curentă/ periodică;
- asigurarea drepturilor ce decurg din calitatea de acționar.

Totodată, se vor urmări evoluțiile la nivelul reglementărilor comunitare din perspectiva procesului de digitalizare a unor funcții specifice autorităților care vizează mecanismul specific prin care urmează a fi asigurată îndeplinirea obligațiilor de raportare de către emitenți.

Nu în ultimul rând, vor fi în continuare supravegheate în timp real tranzacțiile derulate în cadrul piețelor de instrumente financiare și vor fi dispuse cu celeritate investigații cu privire la încălcări sau potențiale încălcări ale legislației aplicabile în materia abuzului de piață. În scopul întăririi capacității de monitorizare a indiciilor privind acțiuni de manipulare a pieței sau cu privire la utilizarea unor informații privilegiate, avem în vedere atât dezvoltarea de algoritmi (împreună cu alte autorități europene), cât și achiziționarea unor programe informatice dedicate identificării abuzului pe piață. De asemenea, un rol important îl are

²⁴ European Single Electronic Format

și asigurarea unei mai bune calități a datelor privind tranzacțiile raportate către ASF de actorii pieței (operatori de piață/sistem/intermediari/alte entități).

➤ **Sectorul Asigurări – Reasigurări**

Pentru asigurarea convergenței în supraveghere în **sectorul asigurărilor-reasigurărilor**, instrumentele de supraveghere dezvoltate în cadrul acestuia ca urmare a implementării cadrului procedural dezvoltat în urma Proiectului realizat în colaborare cu EIOPA (care a vizat alinierea și armonizarea metodologiilor specifice de supraveghere de la nivelul autorității la recomandările EIOPA privind cadrul european de supraveghere), permit **intensificarea și orientarea activităților de supraveghere pe zonele de risc ridicat și mediu ridicat**. Implementarea unui sistem IT de calcul automat al indicatorilor de risc specifici societăților de asigurare permite identificarea timpurie și monitorizarea continuă a riscurilor cu impact în solvabilitatea, lichiditatea, calitatea activelor, rezervele tehnice și fondurile proprii ale societăților.

De asemenea, instrumente similare sunt utilizate și pentru identificarea riscurilor de conduită cu potențial impact asupra clienților de produse de asigurare.

Planificarea activităților de supraveghere se realizează în strânsă legătură cu prioritățile de supraveghere strategice stabilite la nivel european (USSP - Union-wide Strategic Supervisory Priorities), fiind adaptate în permanență în funcție de evoluția riscurilor macroeconomice și a riscurilor specifice sectorului asigurărilor-reasigurărilor. Astfel, principalele obiective strategice din perspectiva supravegherii prudențiale sunt orientate către monitorizarea impactului inflației și a deteriorării condițiilor macroeconomice asupra pieței asigurărilor din România și monitorizarea impactului riscurilor cibernetice și a riscurilor IT cu impact în modelul de afaceri al societăților de asigurare.

Principalele obiective strategice din perspectiva supravegherii conduitei societăților de asigurare sunt orientate către distribuirea unor produse de asigurare care oferă o valoare justă pentru clienți, corelate cu obiectivele, nevoile și interesele acestora, inclusiv a celor legate de durabilitate. Astfel, la nivelul sectorului asigurărilor se va continua monitorizarea acțiunilor întreprinse de societățile de asigurare în vederea respectării prevederilor Regulamentului UE nr. 2088/2019 privind integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesele lor de luare a deciziilor privind investițiile.

Din perspectiva supravegherii prudențiale a societăților de asigurare, pentru anul 2023, acțiunile de supraveghere sunt intensificate către riscurile emergente identificate a avea un impact potențial asupra sustenabilității și viabilității modelului de afaceri a societăților de asigurare, respectiv:

- evaluarea sistemului de guvernanță a societăților, cu accent pe evaluarea sistemului de management al riscurilor;
- monitorizarea evoluției valorilor activelor deținute de societățile de asigurare și a volatilității acestora la riscurile financiare în creștere în contextul macroeconomic actual (risc de creștere a ratei dobânzii, riscul de creștere a inflației, riscul valutar, riscul de lichiditate etc.);
- evaluarea sustenabilității modelelor de afaceri (business model), a proiecțiilor referitoare la solvabilitate și profitabilitate;

- continuarea monitorizării implementării măsurilor/recomandărilor dispuse în urma exercițiului BSR (Balance Sheet Review) și a acțiunilor de control/supraveghere anterioare;
- monitorizarea impactului creșterii costurilor din perspectiva subscrierii produselor de asigurare, în special pe segmentul asigurărilor auto;
- monitorizarea rezultatelor testelor de stres din cadrul ORSA (Autoevaluarea riscurilor și solvabilității) și a includerii în scenariile de risc a Opiniilor emise de EIOPA.

Din perspectiva supravegherii conduitei societăților de asigurare, acțiunile de supraveghere sunt orientate către riscurile de conduită/vulnerabilitățile identificate cu impact asupra clienților de produse de asigurare, respectiv:

- acțiuni de supraveghere desfășurate la nivelul pieței, în baza evaluării riscurilor de conduită identificate, din care exemplificăm: informarea pre-contractuală a clienților; documente contractuale și canale de distribuție utilizate în activitatea societăților;
- acțiuni de supraveghere orientate asupra riscurilor specifice societăților, potrivit evaluării riscurilor de conduită identificate la nivel de societate, din care exemplificăm: oferirea unei valori juste clienților de produse de asigurare, fluxul informațional între societățile de asigurare, în calitate de creatori ai produselor de asigurare și intermediarii de asigurări.

Totodată, una dintre prioritățile ASF constă în ***îmbunătățirea procesului de redresare și intervenție timpurie și armonizarea elementelor legislative care se suprapun în domeniul redresării societăților de asigurare***. În ceea ce privește reziliența, aceasta continuă să fie una dintre prioritățile transversale și intersectoriale ale ASF, redresarea și rezoluția având un rol pivotal în acest context. Planificarea redresării, redresarea în sine, avertizarea timpurie și rezolvarea proactivă a eventualelor obstacole în calea redresării reprezintă modalitățile cele mai eficiente de a asigura stabilitatea și reziliența financiară și de a contracara eventualele amenințări ce pot apărea la adresa funcționării piețelor în condiții optime de siguranță și încredere. Astfel, vor putea fi evitate situațiile nedorite ale căror efecte pot avea un impact negativ pentru utilizatorii financiari sau alte părți interesate.

➤ Sectorul Sistemului de Pensii Private

În ceea ce privește activitatea de supraveghere în sectorul pensiilor private pentru perioada 2023-2025, se mențin obiectivele cu caracter permanent legate de protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, de creștere a calității actului de supraveghere, precum și a nivelului de transparență a informațiilor disponibile, după cum urmează :

- protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și asigurarea accesului acestora la informații adecvate;
- menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private și asigurarea stabilității sistemului pensiilor private;
- îmbunătățirea calității actului de control;
- asigurarea unui nivel adecvat de transparență a informațiilor;

- consolidarea încrederii în sistemul de pensii private;
- aplicarea practicilor de supraveghere eficace și eficiente în vederea dezvoltării rezilienței sistemului de pensii private la șocuri externe și interne;
- asigurarea transparenței prin furnizarea de date fiabile și relevante;
- actualizarea sistemului informativ de raportări și adaptarea activităților de supraveghere on-site și off-site ca urmare modificărilor legislative;
- prevenirea sau diminuarea riscurilor ce pot afecta sistemul de pensii private, prin asigurarea unei supravegheri prudențiale;
- dezvoltarea metodologiilor privind activitățile de supraveghere al entităților din sistemul de pensii private cu luarea în vedere evaluării profilului de risc și ale entităților supravegheate și adoptarea deciziilor cu privire la măsurile de supraveghere necesare;
- menținerea la standarde ridicate a calității operațiunilor/activităților specifice desfășurate la nivelul sectorului, în condițiile dezvoltării și inovării produselor financiare oferite pe piața pensiilor private.

În conformitate cu prevederile art. 3 din Regulamentul UE nr. 2088/2019, toți cei 10 administratori de pensii private asigură transparența și comunicarea publică privind factorii de sustenabilitate, publicând pe pagina de internet proprie informații despre politicile elaborate la nivel intern sau la nivel de grup privind integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesele lor de luare a deciziilor privind investițiile.

Astfel, pe parcursul anului 2023, vor fi monitorizate investițiile fondurilor de pensii în emitenți noi și se va verifica modul în care administratorii au inclus riscurile ESG în analizele efectuate prealabil investirii, în conformitate cu specificațiile din procedurile interne.

Mai mult, pentru îmbunătățirea cadrului de raportare al entităților reglementate și supravegheate în **sectorul sistemului de pensii private**, în contextul actual în care piețele financiare din Uniunea Europeană sunt marcate de deteriorarea echilibrelor macroeconomice, precum și de un nivel în creștere al riscului de piață, Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune să se implice în **analizarea modului în care administratorii de fonduri de pensii private procedează pentru limitarea efectelor volatilității din piețele financiare asupra portofoliilor de active ale fondurilor de pensii private**, precum și a modului în care aceștia adoptă măsurile necesare pentru protejarea activelor participanților și beneficiarilor la sistemul de pensii private.

Astfel, pentru a avea o imagine cât mai clară și mai actuală a operațiunilor de investire și dezinvestire efectuate cu activele fondurilor de pensii private, suplimentar informațiilor raportate până în prezent către ASF, vor fi introduse noi cerințe de raportare cu privire la tranzacțiile efectuate de administratorii fondurilor de pensii private, care să reflecte diferențele de valoare pozitive sau negative ale instrumentelor financiare din portofoliu.

IV. CONCLUZII

În toate demersurile și activitățile sale, Autoritatea de Supraveghere Financiară caută în permanență să fie un model de conduită și profesionalism, cu contribuții și proiecte valoroase pentru piețele financiare nebancale și entitățile din cadrul acestora, precum și o autoritate națională solidă, competitivă, pe deplin aliniată standardelor europene.

ASF va continua procesul de consolidare a competențelor și a resurselor sale cu privire la activitatea de supraveghere, pentru a monitoriza în mod eficient transformările generate de evoluțiile recente la nivelul entităților reglementate și în mod special, va lua în considerare extinderea cerinței privind programele de formare profesională în domeniul finanțelor digitale, finanțelor sustenabile și prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, în vederea asigurării unei supravegheri adecvate a aspectelor care pot apărea odată cu inovațiile și modelele de afaceri disruptive, abordarea riscurilor ESG și combaterea fenomenului privind dezinformarea ecologică.

Având în vedere faptul că utilizarea rețelelor sociale în serviciile financiare nebancale continuă să crească și ținând cont că o nouă generație de investitori de retail/consumatori răspunde în mod predominant, sau chiar exclusiv, la comunicarea și informațiile care circulă pe rețelele sociale, ASF continuă să analizeze noile modele de business și diferitele tipuri de canale de comunicare/ informare, pentru a facilita o evaluare cuprinzătoare a activităților și riscurilor care derivă din acest nou context digital specific.

ASF va urmări prin toate mijloacele și instrumentele conferite de lege identificarea proactivă a practicilor neconforme, va dispune măsuri ferme de remediere și, nu în ultimul rând, va asigura o transparență sporită astfel încât investitorii, consumatorii și entitățile implicate să dispună de informații clare, corecte și suficiente și să acționeze în deplină cunoștință în procesele investiționale.

Astfel, prin toate demersurile întreprinse în anul 2023, vom continua să asigurăm menținerea stabilității, eficacității și durabilității pe termen scurt, mediu și lung a sistemului financiar nebancale, prin promovarea unui cadru de reglementare solid și a unor practici de supraveghere coerente pentru a proteja interesele și drepturile investitorilor și consumatorilor, precum și ale participanților care activează în piața de capital, piața asigurărilor-reasigurărilor și cele din domeniul sistemului pensiilor privat.